ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

22. 6. 1984. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLV • 40 ДИН
БРОЈ 1695

РАЗБОЈНИК КОГА СУ ВОЛЕЛИ

ОД ИДУЋЕГ БРОЈА:

ЛЕТЊА ЗАБАВНИКОВА ИГРА!

Ripley

Веровали или не!

НАРОДНА РЕПУБЛИКА

КИНА

ИМА ПРЕКО МИЛИЈАРДУ СТАНОВНИКА, АЛИ У ЦИТАВОЈ ЗЕМЉИ ИМА САМО 200 КИНЕСКИХ ПРЕЗИМЕНА.

супружници Хилери

ИЗ ЛОС АНЂЕЛЕСА СТАВЉАЈУ ПОРУКЕ У БОЦЕ И ДАЈУ ИХ ПРИЈАТЕЉИМА КОЈИ ПУТУЈУ ПРЕКО ОКЕАНА ДА ИХ НЕГДЕ БАЦЕ У ВОДУ. НА ОВАЈ НАЧИН УСПОСТАВИЛИ СУ ПРИЈАТЕЉСТВО СА БРОЈНИМ ПОРОДИЦАМА ИЗ РАЗНИХ КРАЈЕВА СВЕТА.

ДЕЧАК

МИН-ТУРА СТРАСФУГЕЛ

ИЗ БЕЧА СА САМО 7 МЕСЕЦИ НАУЧИО ЈЕ ДА ЗВИЖДУКЕ МЕЛОДИЈУ ЈЕДНЕ ПЕСМИЦЕ.

ТЕЛЕ-ФОН

У ЈЕДНОЈ ГОВОРНИЦИ У МЕНСФИЛДУ, У ДРЖАВИ ОХАЈО (САД), РАДИ НА СУНЧЕВУ ЕНЕРГИЈУ.

ЈЕДНА СТРАНА НОВЧАНИЦЕ ОД 2 ДОЛАРА

КОЈУ ЈЕ ДОБИО ЈАКОБ БАУЕР ИЗ БИЛОКСА, У МИНЕСОТИ (САД), БИЛА ЈЕ ОДШТАМПАНА ОБРНУТО.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ● ● ●

● ● ● паукова нит којом би се опасала цела Земљина кугла по екватору тежила би свега 300 грама. Јачина паучине, иначе, двоструко је већа од челичне нити исте дебљине.

● ● ● Белгијанац Сарл Страувен недавно је постигао светски рекорд у непрекидном игрању билијара. Овај двадесетчетворогодишњи момак котрљао је лоптице по зеленој чоји билијарског стола 205 часова 49 минута и 47 секунди.

● ● ● ботаничари су израчунали да бреза произведе 100 милиона зрнаца поленовог праха, а храст и бор исто толико. Рекордер је јела са 350 милиона зрнаца. Укупна тежина поленовог праха која се створи на једном хектару шуме износи око 300 килограма.

● ● ● године 1890. у Лењинграду је била саграђена верна копија Ајфелове куле – од леда.

● ● ● месташце Менгем у држави Оклахоми (САД) сваког априла у правом смислу речи преплави мноштво змија свих могућих врста. То су заправо учесници необичне трке која се сваке године одржава у овом месту. Змије се такмиче у брзини, а на крају се бира и најлепши примерак. По окончаним такмичењима ови гмизавци завршавају на ражњу, као посебна посластица за сладокусце.

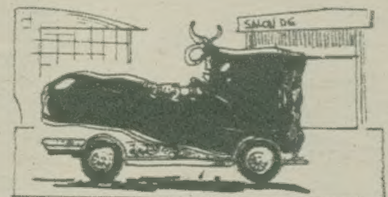

● ● ● буба балегар тешка је свега два грама, али зато може да гура терет од четрдесет грама, односно двадесет пута више него што је сама тешка.

● ● ● шешир је код Римљана био симбол слободе и кад би који роб био ослобођен добијао га је на поклон.

● ● ● тридесет голова на једној фудбалској утакмици је заиста необичан подвиг. Догодило се то недавно на једном локалном омладинском првенству одржаном недалеко од италијанског града Равене. Домаћин тим засуо је кишом голова своје госте који ниједном нису успели да затресу противничку мрежу. У једном тренутку, док је утакмица била у пуном јеку, судија је морао да прекине игру како би отишао по нову картицу за бележење погодака.

● ● ● у Лос Анђелесу се сваке године одржавају трке аутомобила са необичним каросеријама. Тако се на овој својеврсној смотри може видети на десетине аутомобила израђених по нацрту маштовитих власника.

Ове године највећу пажњу привукао је један ауто са каросеријом у облику огромне ципеле. „Волим удобно да путујем, а овакав аутомобил ми управо то омогућава”, изјавио је власник „ципеле на точковима”.

● ● ● канал Гранде у Венецији одувек је био омиљена тема сликара. Према неким подацима на свету постоји преко стотину хиљада слика овог знаменитог канала.

МОЦАРТ из Земуна

О музичарима има много анегдота, Стефан Миленковић већ препричава једну своју: на једном солистичком наступу најавио је публици да ће им сада „одсвирати Шуманово „Сањарење" од Роберта Шумана!"

Маестро је био одевен по строгој концертној моди: црни фрак, снежнобела чипкана кошуља, неизбежна лептир-машна и сјајне панталоне. Строго класичан био је репертоар: Вивалди, Бах, Шуман, Моцарт... Маестро је био у форми. Препуна концертна дворана хотела „Либертас" у Дубровнику, не мање од хиљаду душа, приредила је виолинисти бурне овације. Снебивајући се, помало, маестро се достојанствено поклонио публици, поново подигао гудало и на бис одсвирао још неколико композиција. Нешто касније видео сам маестра са групом малишана: играли су се „рата" и кад је игра то захтевала, падао је као погођен из пластичног аутомата.

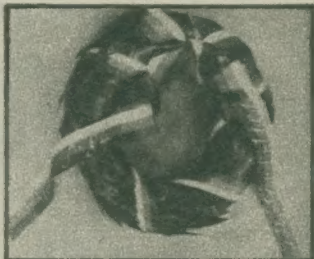
Ништа необично. Само неколико дана пре свог солистичког концерта у Дубровнику маестро је напунио... седам година. Рођендан је прославио као познати музичар-извођач у Југославији. Годину дана раније, такође солистичким концертом, представио се љубитељима музике и у другом граду на јадранској обали – Шибенику."

„Ваља истаћи – пише даље новинар угледног совјетског листа „Известија" у броју од 7. фебруара 1984. – да је и у Дубровнику и у Шибенику млади виолиниста музицирао пред заиста компетентним аудиторијем, слушаоци су углавном били професори и наставници музике из свих крајева Југославије, иначе учесници традиционалног семинара који сваке године организује Савез музичких педагога и Савез композитора СФРЈ."

Новинар „Известија" даље пише да је после концерта Стефана Миленковића у Дубровнику разговарао са професором Сарајевске музичке академије Џевадом Шабанагићем, иначе првом виолином тамошњег гудачког квартета, који му је рекао да је „маестро у кратким панталонама" за годину дана направио велики корак напред и да је пред њим, ако све буде текло како треба, блистава каријера виолинисте.

III музичке, I основне

Маестра смо нашли код куће у Земуну, у Улици цара Душана 107. Радио је домаћи задатак и уз пут, криомице од родитеља, ногом гурао аутомобилчић. Треба га разумети, ученик је првог разреда

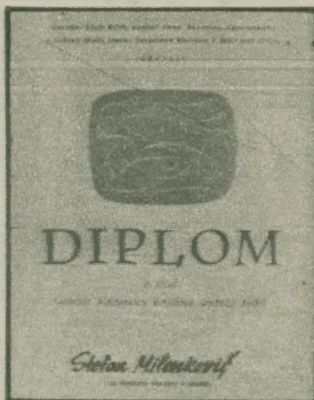
основне школе и, каже, имао је пуних пет часова наставе. По подне га чекају часови виолине, а онда снимање за радио. Четворогодишњи брат Филип упорно покушава да му покаже какву је кућицу од коцака направио. Стефан, кобајаги, не региструје напоре млађег брата.

Виолине нигде на видику, сад није време за њу, каже његов отац Зоран Миленковић, иначе професор управо те виолине у Музичкој школи „Коста Манојловић" у Земуну, по много чему најуспешније у земљи. Али, ту је и други професор те школе, мама Лидија Кајнацо, стручњак за клавир, која прати сина на свим његовим јавним наступима. А Стефан их је досад имао преко 120, само у марту ове године 22.

– Стефан је почео да свира виолину са непуне три године – прича његов отац, један од најпознатијих и најпризнатијих музичких педагога у земљи. – А први редован, контролисан рад, са дневником, бележењем часова, почео је 1. јануара 1980.

(Податак за љубитеље бројки: Стефан Миленковић је рођен 25. јануара 1977. у Београду.)

Први часови трајали су 30 минута дневно и Стефан је морао да испуни норму од 310 минута месечно. Наравно, онда су ноте за њега биле непозница.

Без преседана у историји: почетком маја на такмичењу у Усти над Орлици Стефан је постао апсолутни победник, носилац звања лауреат. Иако је свирао у I групи (од 10 до 12 година) надмашио је све, и оне из IV групе (од 16 до 18 година). То се у историји овог традиционалног такмичења никад досад није догодило.

понављао је оно што му отац одсвира и то, углавном, користећи четири прста, она која се и користе код свирке на виолини. Три месеца касније час му је продужен за пет минута, и тако редом. Данас му час траје пуних 120 минута, време које често не испуњавају ни студенти Музичке академије.

Листамо дневник који пажљиво води тата Зоран и намерно се заустављамо на 17. августу прошле године. Лето је, деца су на мору, већина све обавезе загњури у слану или слатку воду, свеједно. Тог дана Стефан Миленковић је пуних 120 минута вежбао виолину, тек што је стигао са плаже, на путу са мора кући у колима је неуморно свирао.

– Нико ме није терао, каже он, ја једноставно волим да свирам. чак се тата бунио јер сам га неким својим тоновима деконцентрисао док је возио.

Генијални урођени таленат

У „Историји музике" за музичке школе, I књига, страна 275, испод имена Волфганга Амадеуса Моцарта, поред осталог, пише: „... Први пут је са оцем и сестром био на турнеји у Минхену, где су 1762. представљени баварском владару; малишани су вежбали и у кочијама, на путном клавсену..."

Поређење се, разумљиво с много обзира, само намеће. И Моцарт је као „чудо од детета" приређивао концерте по свим већим европским градовима. И свугде га је пратио отац Леополд, композитор

и концертмајстор салцбуршког кнеза, архиепископа. И Миленковићима, оцу и мајци, овакво поређење више него годи. Али, отац тврди да је мали Стефан умногоме надмашио чак и великог Моцарта, наравно у тим годинама. Јер, са седам година по програмима које је урадио, по броју дела (снимио је досад, јавно, 45 различитих дела о чему постоје докази, снимци) Стефан Миленковић је надмашио Волфганга Амадеуса Моцарта као извођача. То тврди Зоран Миленковић и наводи да ни један Моцарт није толико пута јавно наступио као Стефан, а није могао да свира ни толики дијапазон стилова јер они, једноставно, у Моцартово време нису ни постојали. Рецимо, романтизам, модернизам, импресионизам.

Ученик III разреда музичке школе, Стефан Миленковић је код нас освојио све могуће прве награде. Прошле године добио је и похвалу као најмлађи учесник у историји традиционалног такмичења у чехословачком градићу Усти над Орлици. Надметање се одржава у част Јарослава Коцијана, једног од најпознатијих чехословачких виолиниста. Стефан се најрадије сећа жребања кад је из бубња, уз редни број наступа, извукао бомбону.

Кад су га новинари упитали шта би желео да ради, без оклевања се одлучио за циркус. Разлог: много воли да се преврће и да буде са животињама. Жеља му вероватно неће бити испуњена јер, поред осталог, ваља навести речи нашег познатог композитора Зорана Христића: „Недавно сам на телевизији гледао шестогодишњег дечака на такмичењу музичара у категорији до 13 година. Мали је рођени музичар... Генијални урођени таленат!"

Да је ствар по малог Стефана попримила сасвим озбиљне, музичке, размере нека посведочи и његово извођење нумере „Премалетје што си ми зелено" на завршној свечаности прославе Дана младости у Београду. На крају централног програма, пре саме предаје штафете, Стефан свира композицију која је и мото читаве приредбе.

И пошто се у оваквим случајевима на крају обично каже да је дете жртва родитељских амбиција, овде ваља напоменути да су „жртвени јарци" пре Зоран Миленковић и његова супруга Лидија Кајнацо: Зоран од следеће године, да би се још више посветио сину, напушта познати Земунски гудачки квартет, а и педагошки рад у школи јер, једноставно, за све нема времена.

Маестро Стефан Миленковић је очигледно на најбољем путу да изиђе из кратких панталона. Оних музичких, наравно.

Петар Милатовић

ПАС ОСУЂЕН

ЖИВОТИЊЕ НА ОПТУЖЕНИЧКОЈ КЛУПИ

У краткој историји Сједињених Америчких Држава забележен је само један случај животиње осуђене на казну затвора и то баш у нашем, атомском веку. Расни лабрадор Пеп из Пајк Каунтија у Пенсилванији припадао је суседима окружног гувернера Гифорда Пинчота. Једног изузетно спарног летњег дана 1924. године иначе доброћудан пас изненада се помамио и убио мачку гувернерове супруге. Гувернер Пинчот се толико разбеснео да је на лицу места спровео истрагу и саслушање, а затим сиротог Пепа извео пред суд коме је лично председавао. Пеп није имао адвоката, а докази против њега били су толико необориви да га је Пинчот мирне душе осудио на доживотну робију. Збуњена животиња отпремљена је у државни затвор у Филаделфији где се, такође збуњени, управник нашао на мукама да ли да му, као и осталим затвореницима, закачи на груди лични затворски број. Традиција је на крају победила и Пеп је постао осуђеник бр. Ц 2559.

Ова необична прича има хепиенд – робијаши су заволели лепу и паметну животињу, обасули је нежношћу својих окорелих срца и дозволили јој да мења ћелије по вољи. У то време градили су нови затвор у Грејтерфорду и Пеп је сваког јутра, чим би стражар прозвао његов број, сав срећан ускакао у аутобус и с осталима одлазио на принудан рад. Кад је затвор завршен, Пеп се међу првима преселио у њега. Умро је од старости 1930. одслуживши шест година казне што, мерено кучећим веком, износи четрдесет две године.

Потковица за потковицу

Група гангстера из Чикага оживела је 1924. године стари обичај са Дивљег запада који је налагао да се коњ крив за смрт човека такође убије. Злогласни Нејл Мортон из забаве је у Линколн парку јахао изнајмљеног коња који га је у једном тренутку збацио и одгалопирао. Гангстер је незгодно пао и од задобијених повреда умро. Његови пајташи из банде Дајана О'Бениона брзо су га осветили – с пиштољима на готовс упали су у шталу, украли дотичног коња, одвели га на место злочина и погубили.

Пијавице нису примиле к знању

Године 1451. двадесетак пијавица изведено је пред црквени суд у Лозани. Можемо да замислимо колико их је потресло читање пресуде којом им се налагало да сместа напусте град. Али, пијавице к'о пијавице, одбиле су да изврше наређење, није се имало куд па је бискуп уз прописан церемонијал из њих истерао нечастивог духа. Шта се даље догодило није познато.

У овој земљи нема правде!

Госпођу Мери Ши из Њујорка угризао је 1877. године за прст орангутан Џими. Мери се жалила, случај се нашао пред судом, али је судија, паметан неки човек, изјавио да не може од животиње да тражи одштету. Мери Ши је бесно напустила судницу узвикнувши: „У овој земљи нема правде"! Мајмун, одевен у црвени капутић и сомотску капицу, показао се далеко разумнији. У жељи да захвали судији скочио је на његов сто и покушао да се са њим срдачно рукује. Ево шта је остало забележено у судском записнику: „Име: Џими Дилио. Занимање: мајмун. Пресуда: ослобођен".

Сувише опасне писмоноше

Године 1963. у Триполију, главном граду Либије, седамдесет пет голубова писмоноша осуђено је на смрт. Голубове је банда кријумчара дресирала да из Италије, Грчке и Египта преносе важне поруке у Либију. Суд је наредио да се голубови поубијају јер „сувише су добро извежбани и стога опасни, па не могу бити пуштени". Ухваћени кријумчари добили су новчане казне.

Петао снео јаје

Један од најгласовитијих животињских судских процеса одржан је у швајцарском граду Базелу 1474. године. На осуђеничкој клупи нашао се петао оптужен да је снео јаје и то још без жуманцета! Страхота петлове кривице постаје јасна када се има у виду да је у то време било широко распрострањено веровање да су таква јаја плод везе између вештице и сатане и да се из њих легу опасне летеће змије. Чак ни петлов адвокат није порицао ту чињеницу. Он је само тврдио да његов клијент није у савезу са нечастивим силама и да је снео јаје без предумишљаја. Одбрана није убедила судије и након подужег процеса дошло се до закључка да је у петлу дух нечастивог и да га треба уништити. Животиња је

НА ДОЖИВОТНУ РОБИЈУ

спаљена на ломачи заједно са доказом, односно јајетом, пред огромном масом света. Случај се поново нашао у центру пажње двеста година касније, 1710, када је један француски биолог пред Академијом наука доказао да јаје без жуманцета понекад снесе нека обично оболела кокошка!

Порција добрих батина

У Саут Бенду, америчка држава Индијана, један мајмун прекршио је 1905. године закон који је забрањивао пушење на јавним местима. Шимпанза путујућег забављача попушио је за време своје тачке цигарету избацујући колутове дима право у публику. Мајмун је после представе спроведен у суд где је осуђен на порцију добрих батина. Казна је извршена на лицу места.

Криминалци најгорег кова

Године 1933: у Макгроу, америчка држава Њујорк, четири пса изведена су по свим формалним прописима пред суд под оптужбом да су изуједали шестогодишњу Џоис Хемонд. На саслушању, пред сто педесет људи који су једва стали у судницу, њихов адвокат није успео да их спасе смртне казне. У завршној речи судија је изјавио: „Познато ми је колико вреди добар пас. Али, ово је озбиљан случај. Пси су криминалци најгоре врсте". Осуђене је усмртио локални ветеринар.

Термити схватили пресуду

Почетком 18. века фратре једног самостана фрањевачког реда у Бразилу до очајања су довели термити који су им прождирали не само храну и намештај, већ и зидове. Калуђери су се најзад обратили бискупу с молбом да се термити што хитније казне екскомуникацијом (искључивањем из католичке вере и цркве). Сазван је црквени суд а пошто се оптужени нису ни потрудили да пред њега изиђу, додељен им је адвокат заступник. Овај је одржао говор истичући како сва божја бића имају право да се хране, похвалио је вредноћу својих клијената и нагласио да су они далеко раднији од калуђера. Додао је и да су термити на то место дошли пре фратара. Процес се одужио, ређали су се компликовани правни говори, износила мишљења стручњака. На крају је одлучено да фратри уделе термитима комад земљишта који ће бити само њихов. Пресуда је прочитана гласно испред термитњака. Према самостанским записима од јануара 1713. термити су спремно напустили термитњак и у дугачкој колони одмарширали на своју земљу. Замислите!

Милост за мајке са децом

У италијанском делу алпског превоја Стелвио на италијанско - швајцарској граници године 1519. кртице су оптужене за уништавање усева пошто су их подривале. Додељен им је званични бранилац по имену Ханс Гринебнер како би преко њега могле да „изнесу разлоге таквом поступку, изложе своје потребе и покажу кајање за учињено дело". Адвокат је на суду тврдио да су његове брањенице корисни чланови друштва јер једу инсекте и чине земљу плоднијом. Тужилац Шварц Мининг је, са своје стране, инсистирао на чињеници да због штете коју су нанеле кртице месни наполичари немају од чега да плате закупнину. Судија је био строг, али милосрдан. Наредио је да се кртице протерају из Стелвија а преко адвоката им је поручио да ће се изгнанство обавити у пуној безбедности као и да „даје одложни рок од четрнаест дана свима које имају младунце као и онима који су у нежном дечјем узрасту".

Доказ је доказ

Према старом бретонском веровању сваког мачора требало је обавезно убити пре него што наврши седам година јер ће, у противном, овај усмртити рођеног газду. Једног јутра средином 19. века у селу Плибен у Бретањи на ђен је у свом кревету мртав, пререзаног гркљана, имућан власник повеликог имања. Месни судија одмах је ухапсио двојицу сумњивих слугу и почео да их саслушава. А онда је, сасвим случајно, чобанин убијеног пред кућним вратима угледао домаћег мачора. Чобанину је сместа синуло и, уз речи: „Ја знам ко је кривац!", извео је следећи доказни поступак: за зглавак руке мртвог човека везао је канап, други крај избацио кроз прозор, изишао напоље и цимнуо канап тако да је „покренуо" мртвачеву руку. Истог часа, пред очима судије и свих осталих сведока, мачор је спокојно и мазно пришао свом „оживелом" господару да би му лизнуо руку. Тако су сви присутни могли да се увере како је мачак хтео да га докусури и донета је пресуда да одмах буде спаљен на ломачи.

Макао упропастио одбрану

Тако рећи недавно, тачније 23. јануара 1962. године, пред суд је изведен млади мајмун Макао који је неприметно умакао из стана својих власника у Паризу и ушетао у оближњу празну гарсоњеру. Тамо се мало поиграо, изгрицкао неколико ружева за усне, полупао пар скупих украса и „украо" кутију која је касније пронађена празна. Жртва Макаових несташлука поднела је тужбу суду тврдећи да се у украденој кутији налазио скупоцен прстен. Власник мајмуна се пред судијом запањио и упитао како би Макао био у стању да отвори такву кутију. Пред суд је доведен и Макао који је као од шале поотварао низ најразноврснијих кутија. Тако је одбрана пропала, а власник мајмуна морао је да плати целокупну штету укључујући и нестали прстен.

Случај шест малих прасића

Од свих животиња које постоје са судом су још од средњег века највише посла имале свиње. Оне су често остављане без надзора и наносиле су повреде малој деци. Хапшене су и осуђиване на издржавање казне у самицама и то у затворима где су робијали двоноги криминалци. У историји правосуђа има више чувених свињских случајева а један од најнеобичнијих и најдокументованијих одиграо се 1457. у Савињију у Француској. Крмача и њених шест прасића оптужени су за „намерно и злочиначко" уморство петогодишњег дечака Жана Мартена. На суду је крмача проглашена кривом и осуђена на вешала. Прасићи су представљали већи проблем. Да ли су и они, мада затечени на месту злочина попрскани крвљу, криви? Одлучено је да се закаже ново суђење а од власника прасеће породице Жана Бајиа тражено је да уз кауцију задржи прасиће. Али, Баји је изјавио да нема новца и да не може да гарантује да ће се прасићи „убудуће лепо понашати". Три недеље касније шест малих прасића поново се нашло у судској дворани. Због њихове младости као и услед недостатка чврстих доказа о кривици донета је благонаклона пресуда: прасићи су поклоњени локалном племићу, а Жан Баји је ослобођен плаћања.

Слоница на вешалима

Сачувани су записи о вешању бикова и волова, али постоји само један једини познат случај вешања слона. Догодио се у Ервину, америчка држава Тенеси, и то не у средњем веку већ 13. септембра 1916. године. У Тенесију је гостовао циркус када је циркуског ветерана слоницу Мери неискусан дресер Волтер Елдриџ повео на појило. Мери је уз пут приметила кору лубенице и похитала да се ослади. Елдриџ ју је, у безразложној паници, снажно ударио по глави шиљатим штапом. На то је Мери снажно затрубила, подигла сурлу високо, обавила њоме дресера и збацила га са својих леђа. Елдриџ је треснуо о шанк за освежавајуће напитке, а Мери га је прегазила. Направила се гужва, у слоницу је испаљено пет револверских хитаца, али је огромна животиња само застењала и стресла се. Не само да није угинула већ је исте вечери извела своју циркуску тачку. Следећег дана неко од „власти" (нико није сигуран ко) пресудио је да Мери мора да буде погубљена на вешалима. На неописиву жалост свих чланова циркуса слоницу су одвели на пољану код железничке станице Клинчфилд где је била окупљена велика маса света. Око врата јој је намакнут гвоздени ланац дебео око два и по центиметра а дизалица од сто тона подигла ју је метар и по увис. Ланац се искидао и Мери је пала. Стављен је други ланац који је издржао и слоница је брзо издахнула. Њено тело тешко пет тона закопано је уз помоћ парног багера.

Први пут код нас

Веома значајан свињски случај збио се 1846. године код нас у Плетерници у Славонији, важан за историју правосуђа као један од првих на коме је власник животиње морао да сноси одговорност за њене поступке. Свиња је одгризла уши једногодишњој девојчици и осуђена је на смрт. Њен газда осуђен је на принудан рад како би девојчици без ушију зарадио добар мираз тако да, упркос телесној мани, може једног дана да нађе мужа.

Приредила:

Бојана Дожић

АУСТРАЛИЈСКИ РОБИН ХУД

РАЗБОЈНИК КОГА СУ ВОЛЕЛИ

Једна од ретких Недових фотографија – снимљен је дан пре погубљења.

ПЉАЧКАО ЈЕ БАНКЕ, УБИЈАО, УПАДАО У ГРАДОВЕ И ПРЕТИО ДА ЋЕ УСПОСТАВИТИ СВОЈУ РЕПУБЛИКУ. НЕД КЕЛИ, ПОТОМАК ИРСКИХ ДОСЕЉЕНИКА, СВЕ ЈЕ ТО РАДИО ДА ЗАШТИТИ СИРОМАШНЕ.

Крајем октобра 1878. у градовима на југу Аустралије осванули су потернице са ликом Неда Келија. Сваком ко се докопа овог разбојника, живог или мртвог, обећана је награда. Заједно са својим братом Деном и пријатељима Џозефом Бирном и Стивеном Хартом он је већ нестао у шумама око града Бенале. Гонили су га јер је у пушкарању са полицајцима убио тројицу. Четврти, Мекентајер, успео је да побегне.

Један од убијених, Фицпатрик, дошао је тог октобра у кућу Келијевих да ухапси Дена са оптужницом да је украо коња. На читаву породицу власти су већ поодавно гледале с подозрењем. Госпођу Кели једном су оптужили за „недолично понашање у јавности" јер је узнемирила грађане Бенале јашући у галопу кроз град. Говорили су да она своја три сина и кћер лоше васпитава, њихову кућу називали разбојнички дом.

А Елен Кели само је покушавала да прехрани своју многочлану породицу што јој није било нимало лако јер је припадала армији обесправљених који су се потуцали од места до места у потрази за бољим животом. Њен муж Ред, присилно досељен у Аустралију као кажњеник из Ирске, тешко је живео.

Кад је Фицпатрик ушао у кућу, укућани су се узмували. Елен Кели пришла му је с леђа и лупила га лопатом по глави а Нед осуо паљбу испред његових ногу. Фицпатрик је стрмоглавце излетео из куће. Али за неколико дана вратио се са појачањем. Знајући да ће се то догодити Нед је позвао још двојицу, Џозефа и Стивена, такође синове ирских досељеника. Тежак живот учинио је да одмах прихвате Недов позив: и они су мрзели власт и богаташе. Полицајце су пресрели код Стрингибарк крика и усмртили тројицу. Од тада је за њих почео живот одметника.

Децо, почиње распуст!

Без обзира колико су власти и штампа покушавали да оцрне Неда и његову банду, представљајући их као убице и бескрупулозне криминалце који не презају ни од чега, за народ они су били хероји. Знало се да не пљачкају из похлепе. Напротив, све што би одузели богаташима делили су сиротињи.

Прву већу пљачку извели су већ у новембру 1878. Упали су у Еуроу, градић јужно од Бенале, и из Националне банке однели две хиљаде фунти. Само два месеца касније исто су урадили и у Џерилдерију опљачкавши Банку Новог Јужног Велса. Неду није било довољно што ће имати новца да раздели десетинама породица за које је знао да једва састављају крај с крајем. Од упада у град хтео је да направи спектакл о коме ће се причати.

Прво је упао у локалну полицијску станицу, све полицајце који су се ту затекли закључао у ћелију а онда их натерао да свуку униформе и предају их њему и његовој банди. Потом се обукао у полицијску униформу и тако упарађен прошао главном улицом праћен одушевљеним светом који је клицао и поздрављао га као хероја. Подстакнут тиме Нед је спалио све потврде о хипотекама чврсто верујући да је тиме дужнике ослободио плаћања. Упао је и у школу и не само што је припретио наставницима да не гњаве децу него је објавио и распуст. Задовољан оним што је урадио позвао је грађане у крчму где им је уз бесплатно пиће причао о својим подвизима.

После Џерилдерија Нед се са бандом поново повукао у шуме на обронцима Вомбат планина. Годину дана живели су ту у илузији да им више ништа није немогуће. Самујући толико времена (посећивали су их само рођаци и најпоузданији пријатељи) њих четворица почели су да маштају о томе како ће на североистоку колоније Викторије основати републику за све који воле слободу. Како је Нед написао у једном од два прогласа које је оставио „за поколења", новој држави неће моћи да приђе нико „ко служи под заставом оних који су уништавали и масакрирали моје прадедове".

Опрез је попустио

Средином 1880. године Нед је одлучио да изведе нешто велико. Како је железница све више освајала широка аустралијска пространства и сужавала простор где су он и други одметници могли безбедно да се крију, Кели је направио план како да оствари замисао о формирању републике а да се уједно освети тим „челичним чудовиштима".

За почетак одлучио је да се освети Арону Шериту, доскорашњем савезнику који је полицији открио њихово склониште па су једва измакли потери. Знао је добро како ће полиција реаговати кад сазна за Шеритово убиство: једва су чекали да Нед повуче следећи потез да би имали разлога да организују велику хајку на Келијеву банду.

Шерит је убијен 26. јуна. Већ следећег дана Нед је заузео градић Гленрауен у намери да ту сачека специјалан воз са полицијским одредом. Улогорили су се у крчми хотела код госпође Џонс. Нису пустили никога да напусти крчму да не би обавестио полицију о њиховој намери. Пили су и певали читаву ноћ. Пред зору већ су били толико опијени, што пићем што будућим успехом, да им је опрез попустио: дозволили су локалном учитељу да оде кући а они наставили да славе Келијеву републику, коју ће основати чим киднапују гувернера Викторије.

Учитељ је сместа отрчао до станице тачно на време да заустави воз и полицајцима открио Недов план. Они су се прикрали крчми

ИНТЕЛИГЕНЦИЈА НА МЕТАР ИЛИ

СЕДАМ ПАМЕТИ У ЈЕДНОЈ ГЛАВИ

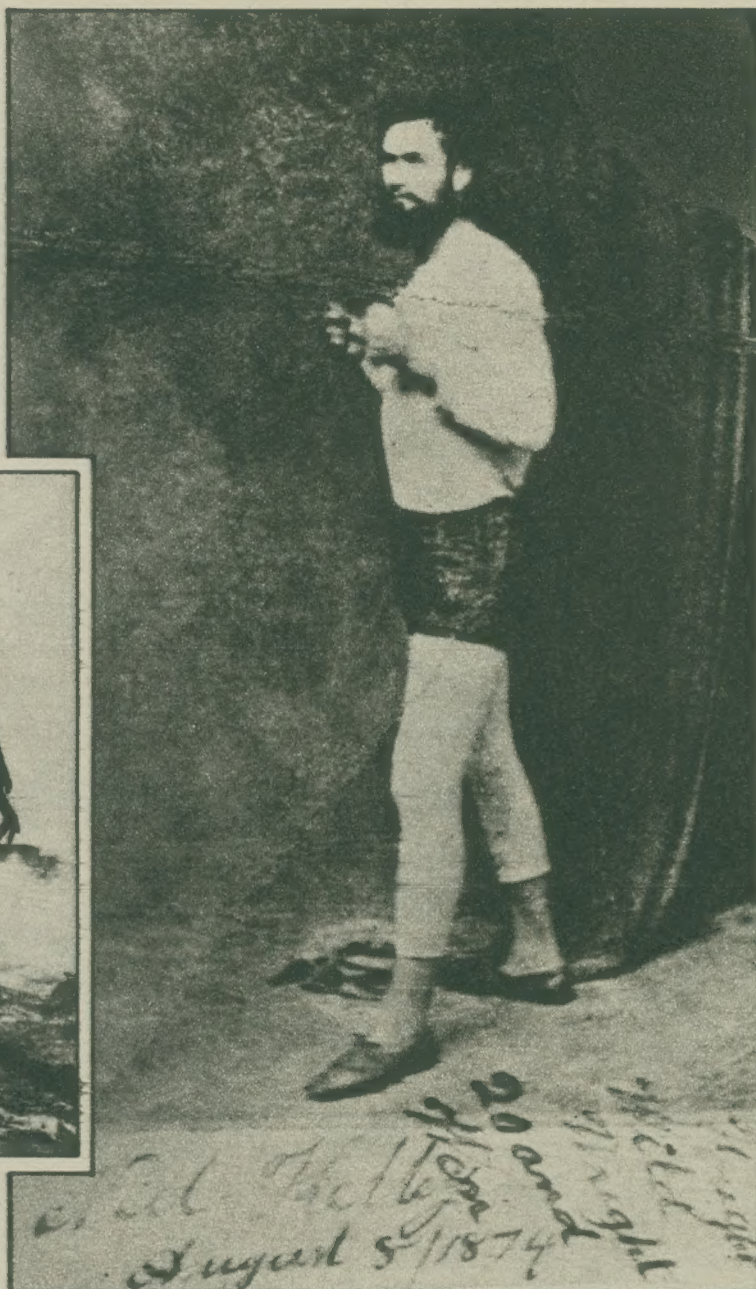
Шта је интелигенција? Око тог питања се у научном свету и данас ломе копља као на прелазу из 19. у 20. век када су створене многе од постојећих теорија. Тестови интелигенције још су у широкој употреби, али се већина психолога слаже да они нису баш поуздано мерило јер показују само способност баратања подацима које одређени тест садржи.

У последње време било је више нових занимљивих покушаја мерења интелигенције. Један је и идеја познатог британског психијатра Ханза Ајзенка да се пролазак импулса кроз мозак бележи кривуљом можданих таласа на електроенцефалограму. Што више можданих центара реагује на дати импулс, то је особа интелигентнија а кривуља сложенија. Ако се та кривуља потом исправи, интелигенција се једноставно може мерити њеном дужином и изражавати, на пример, у метрима!

Овних дана се, такође у Великој Британији, јавио научник Хауард Гарднер са теоријом да човек има не једну већ седам интелигенција! Свака од њих је независна и смештена у другом делу мозга, има засебну меморију, опажање и остало.

Лако је погодити неке од седам интелигенција, рецимо, дар за језике или способност

Док се није одметнуо у шуму, Нед Кели је извесно време покушавао да живи као поштен грађанин. Прочуо се као боксер победивши тадашњег шампиона Вајлд Рајта у двадесет рунди.

Главна улога у филму о Келијевом животу који је снимљен 1970. поверена је познатом рок певачу Мику Џегеру.

и опколили је. Нед и даље није желео да призна пораз, гласно им је довикивао да ће их све побити.

Келијева банда бранила се све слабије, само је било питање тренутка кад ће се предати. А онда, сасвим неочекивано, из крчме је изашла чудна прилика у оклопу. Полицајци су били толико запањени необичним изгледом човека са шлемом на глави и оклопом који је прекривао груди да су за тренутак прекинули паљбу. Био је то Нед који је у дугом времену док је банда самовала направио оклоп за који је веровао да је отпоран на метке. Сасвим неочекивано Нед је напустио другове и кренуо према шуми. У саму зору како је изненада нестао тако се сасвим неочекивано и вратио. И даље не знајући да је то човек са потерницe полицајци су осули паљбу на њега. Када му је један метак смакао шлем са главе, видели су да је то Кели.

Пошто су се докопали Неда Келија који им је био и најважнији, донели су одлуку да запале крчму. У њој су смрт нашли Ден Кели, Стивен Харта и Џозеф Бирн.

Нед је једногласном одлуком пороте осуђен на смрт вешањем. Казна је извршена у мелбурншком затвору 11. новембра 1880. Они који су присуствовали том чину тврде да су Келијеве последње речи биле:

– Овако је морало да се заврши. Такав је живот!

Мик Џегер као Нед

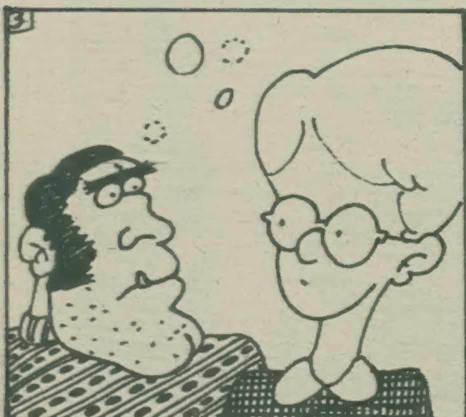
Аустралијски Робин Худ одавно је прешао у легенду. Он већ годинама инспирише ствараоце. Џозеф Фарфи објавио је 1903. књигу под насловом „Такав је живот" која је постала класика аустралијске књижевности. Три године касније снимљен је и филм инспирисан његовим животом, а 1970. и други у коме је улога Неда Келија поверена чувеној рок звезди Мику Џегеру. У лондонском Ковент Гардену недавно је изведена и опера о разбојнику кога су сви волели, а познати аустралијски сликар направио је серију „наивних" слика са епизодама из Недовог живота.

На југу Аустралије постоји низ продавница сувенира са Келијевим ликом, праве се оклопи, верне имитације оригинала који се данас чува у музеју. У Гленрауену је реконструисана иста она крчма у каквој се забарикадирала Недова банда. Иза прозора извирују сурова лица Келијевих помоћника – од пластике наравно. А у близини је подигнута статуа човека у чудном оклопу – док јој се не приближите, имате утисак да ће Нед сваког часа запуцати.

В. С.

логичко-математичког размишљања или музички таленат. Неке су мање очигледне, на пример, просторна интелигенција која се испољава маштовитим и практичним поимањем облика. Пета интелигенција односи се на телесне способности као што су плес и спорт.

У својој књизи „Стања духа" Гарднер помиње и две најнедокучивије врсте ума: интерперсоналну и интраперсоналну интелигенцију. Прва је способност општења са другим људима, а друга „осећање себе".

И Хемингвеј и Фокнер

Према Хауарду Гарднеру ових седам интелигенција могу се разликовати и испитивати на више начина, а основно је да се покаже како су заиста потпуно независно једна од друге. Он подсећа да повреде разних делова мозга утичу само на неке од интелигенција док друге остају нетакнуте и наводи, између осталог, пример пацијента који је услед повреде на мозгу одједном почео да говори у кратким и наглим реченицама које подсећају на стил америчког писца Ернеста Хемингвеја. Али, овај сажет начин изражавања код њега се смењивао са дугим замршеним реченицама као у романима Виљема Фокнера! Како то? Па, одмах поред прве повреде на мозгу пацијент је имао и другу.

Изразита просторна интелигенција, или схватање облика, довела је код неких људи до вредних резултата. Гарднер сматра да Чарлс Дарвин није случајно живот упоредио са дрветом, а Сигмунд Фројд подсвест са џиновском сантом леда којој само врх вири из воде. Кад смо већ код леда, занимљиво је да Ескими имају изузетно развијену просторну интелигенцију – умеју, рецимо, да оправљају апарате које су видели први пут у животу!

Неговати и усавршавати

Британски научник наводи обиље примера исправног и погрешног функционисања и неговања разних врста интелигенције. Помиње Сузукијев метод музичке наставе из Јапана раширен по САД и неким земљама Европе, захваљујући коме петогодишња деца свирају виолинске концерте Вивалдија или Хајднове концерте за виолончело. С друге стране, ту је и пример телесне „глупости" човека који услед одређене можданe повреде не уме ни да се обуче.

Невероватан је случај наводно умно заосталог дванаестогодишњака са коефицијентом интелигенције од свега 80 (најнижи нормалан је 100) који је схватио теорију електрицитета и повезао магнетофон, лампу и радио-пријемник тако да су звучни импулси из магнетофона најпре у лампи, претварали у светлосне, а потом у звучнику радио-апарата поново у музику.

Поремећај интерперсоналне интелигенције (општења са људима) може да доведе до две крајности у понашању с једне стране до крајње недруштвености па чак и душевне поремећености, а с друге до неодољивог шарма и речитости. Што се интраперсоналне интелигенције тиче, Гарднер је сматра најосетљивијом. Наравно да нема никакве сумње да се „осећање самог себе", односно способност позитивног и конструктивног односа према себи, умањује повредама, психолошким траумама или злоупотребом лекова и дрога.

Најзад, теорија Хауарда Гарднера улива наду онима који су дигли руке од самоусавршавања поверовавши тврђењима да се интелигенција углавном наслеђује. У развијању умних способности је, тврди овај научник, најпресудније колико за то има подстицаја у човековој физичкој и психолошкој средини.

Закључак је да смо ипак у доброј мери сами господари своје судбине без обзира прихватамо ли или не теорију о постојању седам врста интелигенција.

Б. Д.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

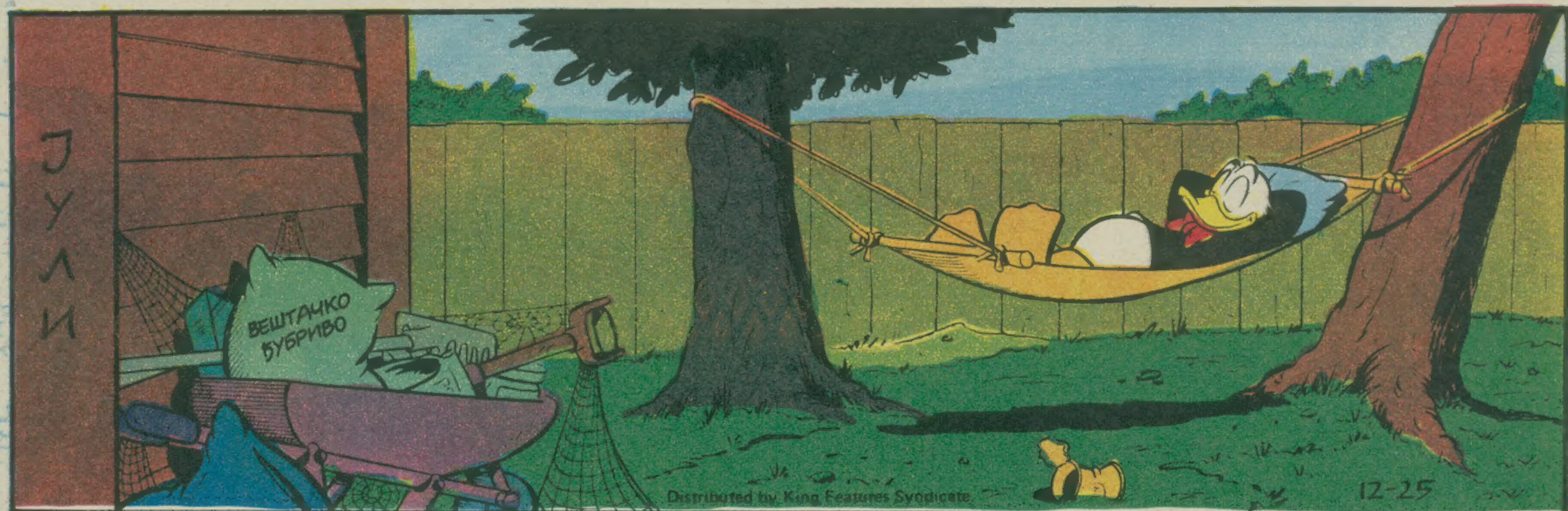

КИДНАПЕРИ СЕ НИСУ ШАЛИЛИ

КРАЈЕМ ПРОШЛЕ ГОДИНЕ ЧИТАВА ИТАЛИЈАНСКА ЈАВНОСТ БУДНО ЈЕ ПРАТИЛА ОТМИЦУ ЂОРЂА И АНЕ КАЛИСОНИ. КАДА СЕ САЗНАЛО ДА ЈЕ НА ОЗНАЧЕНОМ МЕСТУ ПРОНАЂЕНО ДЕЧАКОВО УВО, СВИ СУ ПОМИСЛИЛИ ДА МАЈКА И СИН НЕЋЕ ПРЕЖИВЕТИ.

Потпуно избезумљен од страха Ђорђо је ухватио мајку за руку. Још није могао да верује да ће киднапери то стварно урадити. Али када је на столу испред себе угледао огроман нож и видео лица својих отмичара, схватио је да се не шале. Они заиста намеравају да му одсеку уво. Почео је да виче, да се отима, молио за милост. Узалуд.

Дуга агонија шеснаестогодишњег Ђорђа и његове мајке Ане Калисони почела је 19. новембра прошле године и трајала пуних тридесет пет дана. Читава јавност будно је пратила шта ће се догодити са отетима који припадају једној од најбогатијих италијанских породица – њено богатство процењује се на 80 милијарди (нових) динара! Са свих страна отмичарима су стизали апели да попусте, у аферу се умешао и сам папа Јован Павле II.

Пре отмице нико од чланова породице Калисони без обзира на огромно богатство није имао посебну заштиту. Разлог је врло једноставан. До тада је, чак и у редовима отмичара, владао одређен фер-плеј. Када би једном из неке породице отели једног члана и за њега добили откуп, ту фамилију више нису дирали. Пошто су 1965. за ујака Ђанија киднапери добили позамашну своту, Калисонијеви су били уверени да их разбојници више неће узнемиравати. Били су мирни све до прошле године.

Тог новембарског дана отац породице, шездесет деветогодишњи Франческо Калисони, приређивао је вечеру у својој вили надомак Рима. Десетак гостију пијуцкало је аперитив чекајући да се појави домаћица Ана која се задржала у куповини. Било је већ седам сати и сви су се питали што је нема. Нису ни слутили каква се драма одиграва у чуваревој кућици смештеној тик уз вилу.

Три маскирана човека упала су са пушкама и запањеном Анђелу, његовој супрузи и деци наредила да не мрдају и не вичу. Претходно су, наравно, пресекли телефонске жице, онда везали двоје деце и ставили им мараме преко уста. Чувар, и сам преплашен, трудио се да умири малишане:

– Децо, ништа се не плашите. Ове чике се само шале са нама! Све је то само игра!

Разбојници се, међутим, нису шалили. Пошто су обезбедили слободан пролаз до виле, упали су у кућу у запрепашћеном Франческу и гостима наредили да предају сав новац и драгоцености које су имали при себи. По Франческовим речима, колико га је тај изненадни препад пренеразио толико је био и миран јер му је све деловало као „обична" оружана пљачка. Није ни сањао да нападачи имају друге планове. Посумњао је тек кад су ухватили његовог сина Ђорђа и везали га.

Држећи све присутне на нишану покушали су од Франческа да извуку где се налази његова жена. Франческо је на крају морао да им каже да је сваког часа очекује. Чим су чули звук кола, двојица разбојника истрчала су напоље док је трећи држао одступницу. Пренеражену Ану везали су и угурали у пртљажник њеног фиата, а Ђорђа бацили на задње седиште. Упалили су мотор, сачекали да им се придружи и трећи отмичар и одјурили у непознатом правцу.

Полиција која се одмах бацила у потрагу није успела да открије њихово склониште, а оно се налазило на само десетак километара од Калисонијеве виле, на једном напуштеном имању. Ану и Ђорђа везане ланцима и са марамама преко очију и уста држали су у шатору. Хранили су их конзервама највише једанпут дневно. Тек када се температура спустила испод нуле, дозволили су им да спавају у кући. Ситуација у којој су се нашли деловала је безнадежно али мајка и син и поред повеза преко уста, трудили су се да разговарају тешећи једно друго да ће све бити у реду.

Али, најгоре их је тек чекало. Шеснаестог децембра отмичари су рекли Ђорђу да његовог оца мораjу очигледно да увере како мора да плати откуп. Одлучили су да му пошаљу младићево уво.

– Преклињао сам их да ми то не чине али они су ме ућуткали са неколико удараца и запретили да ће убити и мајку и мене ако не престанем да кукам – прича Ђорђо. – Онда су ми гурнули флашу вискија и наредили ми да попијем што више да се бол ублажи. Када су ми скинули повез са очију, угледао сам пред собом огроман нож. Мајка је почела да запомаже па су је одвели у другу собу. Онда су ми наредили да погнем главу и будем миран. Двојица су ме придржавала док ме је трећи ухватио за главу. Чак ни тада нисам веровао да ће ми они то заиста урадити. А онда, осетио сам језив бол, крв је шикнула на све стране. Помислио сам – ово је крај, умрећу.

– Освестио сам се тек после извесног времена. Мајка ме је миловала по лицу и шаптала: „Мали мој, Ђорђо, не дај се!" Једва сам успео да разазнам мајчино лице. Око главе ми је био обмотан пешкир натопљен вероватно остатком вискија који нисам попио. Видећи маму како рида, почео сам да је тешим да је и то боље него да су нас убили.

Док су Ана и Ђорђо преживљавали драму Франческо Калисони је такође трпео можда још страшније муке. После дуге неизвесности пуних десет дана после отмице јавио му се један глас телефоном и саопштио му да, уколико не плати 300 милиона (нових динара), супругу и сина више неће видети живе. После тог отмичари се нису јавили све до 18. децембра. Тог дана саопштили су Франческу да у канти за отпатке на одређеном месту у Риму може да нађе нешто што ће га вероватно занимати. Поред Ђорђовог уха приложили су и фотографију његовог сина и супруге. Франческо је касније испричао да ни сам не може да схвати како је уопште преживео тај тренутак.

Три дана касније Франческо је добио упутства од киднапера где да остави новац. Око девет увече одвезао се са ћерком Лауром на ауто-пут, на око седамнаест километара од Рима. Са њима је био и породични адвокат. Следећи упутства поред пута су оставили пластичну кесу са читавом сумом претвореном у мале новчанице. У тренутку кад су намеравали да крену из мрака је изронила једна маскирана фигура, дограбила кесу и рекла им:

– Вратићемо вам их за три дана! – затим је поново нестао у мрак.

Отмичари су одржали реч. Назначеног дана избацили су Ану и Ђорђа из кола на око два километра од њихове виле. Промрзли и престрашени, једва су се некако пробили до најближе сељачке куће која се налазила на њиховом имању. Када их је угледао на вратима, сељак је помислио да су неке скитнице, није могао да их препозна: за тридесет пет дана у заточеништву ужасно су ослабили и променили се. Једном речју – изгледали су језиво.

Када је видео ову фотографију Франческо Калисони се пренеразио. Није могао да верује да су то његова супруга и син.

После недељу дана полиција је ухватила седморицу које су оптужили за отмицу. Њихово суђење је у току. За то време Ђорђо је хитно пребачен у специјалну клинику за пластичне операције „Ел Камино" у Калифорнији. Лекари се надају да ће успети да му направе вештачку ушну шкољку.

В. С.

НЕСУЂЕНИ ПОКОЈНИК

Ако је веровати писању листа „Ђорнале ди „Сицилија" сахрана педесетшестогодишњег Антонија Пер лија из Палерма завршила је тако што се погребна поворка уз избезумљену вриску разбежала пошто је покојник усред опела устао из мртвих, односно из отвореног ковчега. Престрављени пријатељи и родбина су се углавном повратили изузев Антонијеве таште која је од шока умрла.

ТРЕЋА РУКА МУЗИЧАРА

Рекло би се да све музичаре који свирају у оркестру одавно мучи исти проблем: како да окрећу странице нотне свеске а не прекидају свирање. Сналазили су се како су знали и умели и често, мање или више, вајкали. Таквих мука захваљујући неколицини швајцарских проналазача више неће имати. Конструисали су малог робота који ће имати улогу треће руке музичара. Довољно је само да музичар у одређеном тенутку ногом притисне педалу и робот лепо окреће странице нотне свеске.

ДА ЛИ ДА СЕ РАДУЈЕ ИЛИ ДА СЕ УВРЕДИ

Глас педесеттрогодишње житељке отменог кварта Лаурел Хајтс у Сан Франциску био је до те мере успаничен да је дежурни полицајац сместа на лице места послао патролу. Жена је пријавила крађу накита што је с обзиром на отменост краја упућивало на закључак да се ради о тешкој повреди.

Полицајци су за тили час нашли оно што је унезвереној дами у хаосу који је иза себе оставио провалник промакло: јастучницу пуну бижутерије. У јастучници се налазило и писамце: „Драга власнице, никада у својој дугогодишњој провалничкој каријери нисам набасао на овакву гомилу г..... Зато вам их и остављам. Нисам имао задовољство да вас услужим". Потпис: реч која није за штампу.

Власница неукрадене бижутерије остала је у дилеми: да ли да се радује или да се увреди.

САМЕ СЕБЕ ИСПРАВЉАЈУ

Људи који носе наочаре морају с времена на време да их мењају јер им се у међувремену промени диоптрија. Џон Сендерс, професор електронике на америчком Меји универзитету, дошао је на идеју да направи наочаре будућности. Оне ће се од досадашњих разликовати у томе што ће, када „примете" да је то неопходно за оног ко их носи адаптирати диоптрију. Како је то могуће? У рамовима ће бити уграђени микрокомпјутери са сензорима осетљивим на светлост и угао под којима она допире у човечје око и на положај дужице и зенице ока. Оног тренутка кад региструју да стакла више не одговарају особи која кроз њих гледа, да су потребна јача или слабија, сензори ће уз помоћ електронских додатака исправљати кривину стакла. Ове Сендерсове наочаре за 21. век још су у експерименталној фази, али по професоровим речима појавиће се на тржишту већ идуће године.

КОЧИ! ПРЕЛАЗ ЗА НУДИСТЕ

Возачи које ауто-пут нанесе кроз Ланкастер у Пенсилванији наићи ће на необично упозорење крај пута: „Успори: прелаз за нудисте!" Људи мање-више и успоравају што је и био циљ Денија и Воне Шојрих, забринутих за безбедност њихове четворо деце која имају од седам до тринаест година.

ИЗВИЊАВАМО СЕ, МНОГО СЕ ИЗВИЊАВАМО

У свим новинама се с времена на време појављују грешке, само што су неке невероватније од других. Енглески лист „Сетердеј ривју", рецимо, био је недавно принуђен да чи-

таоцима пружи следеће објашњење:

„Најискреније се извињавамо свим нашим претплатницима којима смо, жалосном грешком компјутера, уместо извештаја о продаји соје у иностранству, доставили мере чланица Женског удружења рвача."

БИЦИКЛИЗАМ – ПОД ВОДОМ

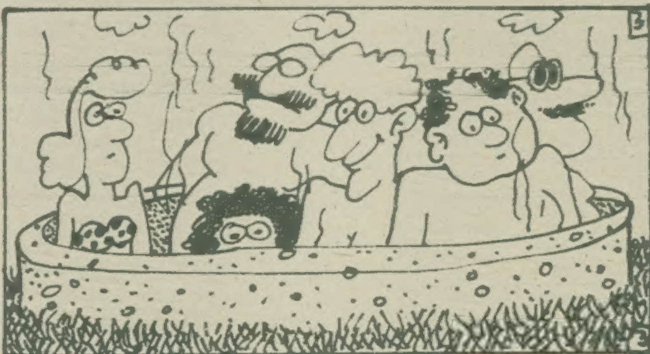
У Шведској су однедавно млади „полудели" за подводним бициклизмом. По многобројним базенима у Стокхолму могу се видети девојке и младићи који, са маскама на лицу, возе бицикле по дну. Нико од њих неће да призна али јасно је да покушавају да надмаше досадашњи рекорд забележен у „Гинисовој књизи" – 155 часова непрекидне вожње под водом. Ако у томе успеју, јавићемо вам!

ПРАСЕЋА БАЊА

Бруно Вагнер већ годинама одгаја свиње на једној малој фарми у Западној Немачкој. Кад му је недавно бунар пресушио, позвао је мајстора да ископају нови и то у непосредној близини свињског валова. Воду су убрзо открили на дубини од девет метара. Али течност је била чудне боје и непријатно је мирисала. Разочарани фармер одлучио је да ипак однесе течност на анализу. Испоставило се да је вода пуна калцијума, магнезијума и гвожђа и других минерала који се препоручују болесницима који имају срчаних тегоба и онима са реуматизмом.

Наставак приче се већ наслућује. Бруно Вагнер направио је на својој фарми малу бању (претходно је, наравно, продао свиње) и сада живи боље него икад.

Интересовање за „прасећу бању", како је у шали називају, велико је. Бруно је практично преко ноћи постао богат.

ОСВЕТА

Када су Ериха Милера, који је био задужен за одржавање чистоће у згради хамбуршког балета, отпустили са образложењем да је споро и недовољно ефикасно обављао свој посао, он се разбеснео. Желео је да се освети управи али није знао како. Напокон, последњег радног дана у својој „балетској" каријери смислио је: седишта пресвучена црном кожом у прва три реда намазао је ималином, црним наравно. Гледаоци су те вечери уживали у балету и све је било у најбољем реду до прве паузе. Тек тада запрепашћене даме схватиле су да су њихове раскошне тоалете потпуно уништене. Када је узрок откривен, Ерих је већ био далеко од Хамбурга. Одштету коју су затражили гледаоци мораће да надокнади управа. Паре које ће издати равне су Ериховој двогодишњој плати!

ИЗРАЗИТО ПОКРЕТНО ТЕЛО

Суд из француског града Меца наложио је тамошњем осигуравајућем друштву да на име штете коју је извесни миш починио на једном аутомобилу власнику, изражено у нашем новцу, исплати 17 хиљада динара.

Према сведочењу вештака, сумње не може бити: дотични глодар прво се угнездио испод хаубе, а онда уплео у каиш мотора. По процени истог вештака, штета износи поменутих 17 хиљада динара што осигуравајуће друштво и не оспорава, али зато оспорава обавезу да покрива штете које изазивају мишеви уопште.

Судија је, међутим, пресуду образложио овако: једна клаузула у полиси осигуравајућег друштва лепо каже да ће компанија покривати „штете изазване ударом у непокретно или покретно тело", а миш је, по његовом мишљењу, изразито покретно тело.

Осигуравајуће друштво уложило је жалбу вишем суду. Можда ће овај проценити да миш није тело...

КО ТО КРАДЕ ЧИПС?

Том Вуд, власник хотела у енглеском граду Портберију месецима није могао да установи ко му то краде кесице са чипсом од кромпира. Загонетка је решена тек пошто му је без трага и гласа нестала и тристотa кесица, а ко зна када би кривци били нађени да се хотел није реновирао. Том приликом мајстори су подигли паркет и ту нашли право складиште недирнутих кесица. Ко их је ту сакрио? Веверице које су одувек шврљале по Томовом хотелу али му, ваљда, нису изгледале сумњиво.

ЗВЕЗДОЧАТЦИ ПОМАЖУ ФУДБАЛЕРИМА

Једном од најбољих шпанских фудбалских клубова „Барселони" у последње време не цветају руже иако је управа потрошила силне паре да у своје редове доведе чак и једног Диега Марадону кога многи сматрају за најбољег фудбалера света. Сада се за помоћ обратила друштву астролога које је, по споразуму, дужно да руководство екипе редовно извештава о томе који ће фудбалер на којој утакмици постићи гол и који од играча није у форми.

Наравно, астролози ће се за помоћ обраћати звездама, а по положају Месеца знаће и каква је ситуација код противника, што ће им умногоме олакшати посао. Навијачима „Барселоне" који плаћају не баш јевтине улазнице сада остаје да што чешће гледају у небо. Можда ће им положај звезда помоћи да се убудуће чешће радују.

КИТОВИ – СУВОЗЕМНИ МЕСОЖДЕРИ

Судећи по последњим резултатима до којих су научници дошли, китови су пре 45 или 50 милиона година живели на копну и нису били биљождери. Ова претпоставка настала је после проучавања окамењених остатака китова нађених недавно у подножју Хималаја. У давној прошлости китови су живели на обалама

мора које је Индију и Пакистан раздвајало од осталих делова Азије. Поред лова на сувом, китови су, пливајући и ронећи, хватали и рибе. Истина, они нису могли да роне дубоко: научници су открили да су китови тада имали бубну опну, коју иначе њихови данашњи потомци немају. И баш та опна у уху није дозвољавала древним китовима да се спуштају у велике дубине.

ДЕЛТАПЛАНОМ НИЗ ХИМАЛАЈЕ

Французи Бовен и Маршал недавно су направили прави подвиг: спустили су се делтапланом низ Хималаје. Полетели су са једног од највиших врхова „крова света" који алпинисти називају К-2. С висине од 7600 метара одважни младићи прелетели су огромно камено море, спустили се у подножје и тако поставили светски рекорд у летењу делтапланом. По њиховим речима, лет је био више него фантастичан, а најтеже им је било кад су летелице носили на врх.

ОБУЈ МЕ, МАШИНО

На десетој међународној изложби у Женеви, где је излагало више од хиљаду проналазача из двадесет осам земаља, нијзад се, на сопствену радост, појавила савршена машина за умивање руку и ногу, као и за обување и скидање чарапа.

Приличну пажњу изазвао је и изум енглеског проналазача Џона Круза: електрична сејалица која може да уштеди и до 65 одсто семена. Како? Семе прво прође кроз течност сличну желатину и око сваког зрна створи се танушна опна. Тако заштићено зрно врло брзо исклија и, што је још важније, не пропада као што је уобичајено.

Од „мање озбиљних" проналазака на овој изложби пажњу је привукао магнетофон са бесконачном траком, бројач километара пређених на скијама као и „пливајући" бицикл, изум Аустралијанца Бенасија.

БИКИНИ-ЧЕТЕ

Полиција Сан Хуана на Порторику однедавно је ојачана новим снагама: женским бикини-четама. Чете ће патролирати по плажама, а задатак им је да „лове" егзибиционисте, односно оне који нарушавају јавни ред и морал.

БРОЈ ЗА ПИЈАНЦЕ

Чланови комисије за безбедност саобраћаја савезне америчке државе Орегон недавно су пред јавност изишли са једним занимљивим предлогом који је, и за њихове прилике, усвојен неочекивано брзо. По њему ће на удару бити возачи које полиција ухвати да су неколико пута возили „под гасом". Казна је необична и врло видљива: регистарске таблице на њиховим аутомобилима добиће јарко црвене флуоресцентне цифре које ће упозоравати остале учеснике у саобраћају да се причувају.

КОКЛБИДИ ЈЕ ОСВОЈЕН

5000 МЕТАРА ПОД ЗЕМЉОМ

ПЕТ МЛАДИХ ФРАНЦУСКИХ СПЕЛЕОЛОГА СПУСТИЛО СЕ У ЈЕДНУ ОД НАЈТАЈАНСТВЕНИЈИХ ПЕЋИНА НА СВЕТУ И ПОСТАВИЛО СЕНЗАЦИОНАЛАН СВЕТСКИ РЕКОРД:

У води тиркизне боје одједном се забеласао круг, засветлуцала ронилачка кацига. А пре него што је човек изронио указала се његова рука тријумфално дигнута у вис, са два прста у облику слова V – Викторија! Победа! Нови светски рекорд!

Тог тренутка окончана је једна од најневероватнијих авантура модерног доба. Усред џиновске, негостољубиве кречњачке пустиње Нуларбор на југу Аустралије, из тајанственог гротла у земљи изронило је пет младих француских истраживача. Рецимо и то да становници Аустралије ову најопаснију шпиљу на јужној Земљиној хемисфери називају Коклбиди.

Срећна петорка оставила је за собом једну од најузбудљивијих авантура у историји спелеологије: никада пре човек није успео да буде толико дуго и на толикој дубини у нечујном и застрашујућем подземном свету кроз који протиче вода. Рекордерска дубина: 4700 метара!

Како је побеђен Маунт Еверест дубине

Овом лудачки смелом пустоловином испуњен је један од снова човечанства, али и сан петоро младих људи који су све само не авантуристи. Јер, међу њима су се налазили осамнаестогодишња Силви Гутије, одличан студент медицине, двадесетседмогодишња Вероник Борел, чија је „јама" у свакодневном животу адвокатска канцеларија, вођа групе, двадесетседмогодишњи Франсоа Ле Гуен, по занимању фотограф, његов двадесетчетворогодишњи брат Ерик, признати пијаниста, док је пети члан овог необичног спелеолошког тима био Жером Кровицки, у обичном, земаљском животу, дизајнер.

Много тога учесници ове експедиције у јужној Аустралији „покупили" су током заједничког кампована на Хималајима, с тим што се сада нису пели у висину, према Сунцу, већ су се спуштали у дубину, у вечно царство таме и тишине. На улазу у шпиљу поставили су свој први логор. За функционисање компликованог система конопаца за спуштање и обезбеђење задужени су женски чланови експедиције.

– Ваљда зато што смо темељитије и стрпљивије – објашњава Вероник Борел смејући се.

– Било је то фантастично путовање у непознато. Ваздушни балончићи поред и изнад наших ронилачких маски претварали су се у најневероватнија огледала, а величанствени слој плавичасте измаглице служио као застор за ову нестварну сцену – одушевљено прича Франсоа Ле Гуен.

Слепи мишеви, ипак, бржи од човека

Тек када су први пут сели да се одморе на испусту једне стене и погасили лампе, млади истраживачи схватили су колико су удаљени од сваке помоћи. Али, морало се...

Затим је Франсоа сам кренуо ка крајњем циљу, такозваном „трећем хоризонту". Око бедара је везао конопац дугачак две хиљаде метара који га је повезивао са друговима. Спустио се у воду, чија је температура износила 21 степен и запливао дуж пролаза који се све више сужавао. Потом је, сасвим неочекивано, налетео на зидове пећине који су се пресијавали најнеобичнијим тоновима. Али, како даље?

Више од једног часа је Франсоа по рукавцима тражио излаз из јаме. Све је, међутим, било узалуд. Онда се вратио стотинак метара и угледао рачвање које га је одвело у сасвим нови свет: „трећи хоризонт" за којим је толико трагао!

Касније је Франсоа испричао новинарима:

– Зидови су били обложени дебелим слојем чистог злата. Обузео ме је чудан осећај среће. Не због злата, већ због тога што је после толиких миленијума једно људско биће успело да прође кроз тај подземни свет.

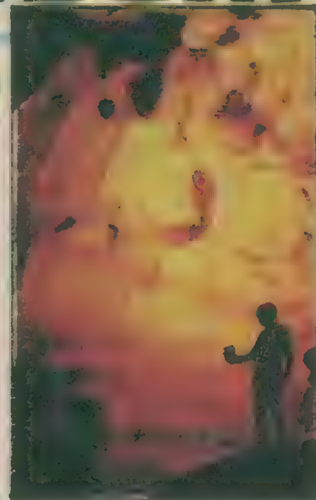
А онда је храбри истраживач на једном „кристалном столу" угледао неколико мумифицираних слепих мишева. Пре колико хиљада година су овуда летели?

Франсоа се брзо „утешио":

– У сваком случају после тих слепих мишева стигао сам овде као неприкосновено други. А то ми је сасвим довољно. Надам се не и човечанству, јер ми смо само пронашли кључ за једну од највећих подземних тајни на нашој планети.

М. Ш.

Усред огромне кречњачке пустиње Нуларбор, у јужној Аустралији, отвара се земља: јама Коклбиди.

Испод Нуларбор Плејна – окамењене пустиње, површине 250.000 квадратних километара – дрема џиновски подземни свет стена, језера и шпиља. Прави магнет за храбре спелеологе.

Ерик Ле Гуен изронио је после 47 часова. Његово лице и опрема били су прекривени глином.

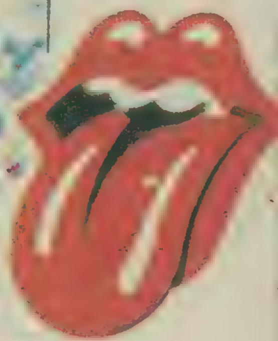
Победа: Франсоа (лево) и Ерик Ле Гуен враћају се са подземне дубине од 4700 метара као светски рекордери.

Тим младих спелеолога и ронилаца непосредно пред силазак у подземни свет.

ЦИПЕЛА НА ЧЕТРДЕСЕТ ПЕТ ОБРТАЈА

Мода обликованих плоча муњевито осваја дискофиле, а вероватно најтраженија неокругла плоча је језик славног Мика Џегера.

Округле плоче постале су досадне: сада се на грамофонима врте и овакве „свирајуће" ципеле.

Најтраженија је вероватно она у облику црвенкастог језика фамозног певача „Ролингстонса", Мика Џегера. Као луди продају се и слепи мишеви, змије, кокосови ораси, ципеле, главе астронаута, божићне и новогодишње јелкице. Прођу има и „строга" геометрија: троуглови, квадрати, шестоуглови.

Реч је о тзв. „обликованим грамофонским плочама" (chaped discs) најновијој дискографској лудости која је из САД и В. Британије кренула у освајачки поход на преостали део света.

Свет се, по обичају, предао пре него што је битка и почела: сви хоће неокругле плоче! Куће које их производе, издају их у ограниченим тиражима што је срачунато – да међу страственим колекционарима изазову грозницу. Циљ је постигнут, приватно тржиште, црна берза и трампа цветају, а са њима и цене. За плочу-гитару групе „Рејн-боу", на пример, италијански дискофили плаћају и по 200 хиљада лира, „клавир" Елтона Џона на црној берзи вреди 300 хиљада лира, а вишеструко награђиван сингл „Африка", скинут са албума америчке групе Тото, у неокруглој варијанти вреди близу 45 хиљада динара.

Како је кренуло сви су изгледи да ће обликоване плоче на четрдесет и пет обртаја сасвим помутити славу осликаних плоча (picture discs) које су, истина, лепе за око, али однедавно имају једну озбиљну ману – немаштовито су округле...

Колико то, најзад, кошта нови облик? Не много више од старог: од обичног сингла, обликовани је на страном тржишту у просеку изражено у нашим динарима, скупљи за 720 до 560 динара. За почетак. После неколико месеци цена може и да се успостручи. Све зависи од почетног тиража који по правилу не прелази пар хиљада примерака. Пар хиљада срећника који дограбе тих пар хиљада примерака касније могу да их чувају или да трљају руке чекајући да достигну папрену цену.

А јадна, застарела округла грамофонска плоча, шта ће с њом бити? По свему судећи за сада ништа лоше, јер је читава ствар и смишљена ње ради: слепи мишеви, славни језици, ципеле и остало избацују се на тржиште само зато да би подстакли продају истих песама отиснутих на класичних округлих четрдесет и пет обртаја.

НАУКА У СЛУЖБИ СПОРТА

ЗАШТО ТРКА?

ПОСЛЕДЊИХ ГОДИНА СПОРТСКИ РЕЗУЛТАТИ ЖЕНА РАСТУ БРЖЕ ОД МУШКИХ, ЖЕНЕ СУ ЧАК ПОЧЕЛЕ ДА СЕ БАВЕ И ОНИМ СПОРТОВИМА КОЈИ СУ ДОСКОРА БИЛИ ИСКЉУЧИВА ПРИВИЛЕГИЈА МУШКАРАЦА. ЗАТО СУ СЕ И ЈАВИЛИ НЕКИ СПОРТСКИ СТРУЧЊАЦИ КОЈИ ТРВДЕ ДА ЖЕНЕ У СПОРТУ МОГУ ДА ДОСТИГНУ МУШКАРЦЕ. ДА ЛИ ЈЕ ТО ТАЧНО?

У данашње време жене су се укључиле у многе области живота које су донедавна сматране „мушким" – тако се више не чудимо женама пилотима, ливцима, шоферима друмских крстарица... Када је реч о спорту, уз прастару дилему докле ће рекорди бити обарани, да ли ће се на једној граници зауставити или ће непрестано расти, јавила се и нова – могу ли жене да достигну резултате мушкараца?

Чује се све више мишљења да је то сасвим могуће и да је можда само питање времена када ће се оне такмичити заједно и равноправно са „колегама". Наравно, разни примери поткрепљују такво мишљење, довољно је макар једном пратити неко велико међународно надметање па видети резултате

Међутим, наука указује да се на ово питање мора гледати сасвим другачије. Није уопште реч о „достизању" мушких резултата, већ треба имати на уму природну чињеницу да је женски организам друкчији од мушког. Никако слабији или инфериоран – једноставно различитих својстава.

На то су својим истраживањима указали совјетски научници Скајдрите Плисмане, бивша чланица одбојкашке репрезентације СССР која је 1960. освојила светско првенство, и Петар Озолин, доктор биолошких наука. Жене могу да достигну мушкарце у спорту, показују Плисманева и Озолин, али уз такве напоре и такве поремећаје организма који неминовно нарушавају здравље. Ево зашто.

Снага: Разлика између физичких могућности мушкарца и жене је велика, посебно у снази. Спортисткиње су у просеку ниже 10–15 центиметара а лакше 10–20 килограма од својих мушких колега, а то значи да имају мању мишићну масу и, према томе, и мању снагу. Врхунским резултатима спортисткиња не иде у прилог ни залиха масног ткива, оне у просеку имају 2 до 3 kg више него мушкарци који се баве спортом. Израчунато је да је код мушкараца активна маса тела – мишићи, скелет, унутрашњи органи – значи без масног ткива, отприлике 15 kg већа него код спортисткиња.

Издржљивост: Многи тврде да су жене издржљивије од мушкараца и ту своју тврдњу поткрепљују следећим примером: жене су способне да мишиће руку држе у тзв. стању умереног напора (40 одсто максималне снаге) приближно за трећину дуже од мушкараца. То у ствари значи да жене могу дуго да издрже радећи, рецимо, лакше послове. Али, спортови се не могу поредити с њима – они изискују највеће могуће напрезање! А ту су истраживања показала да су физиолошки механизми који утичу на издржљивост код жене слабије развијени него код мушкараца.

Издржљивост пре свега зависи од активности фермената који улазе у састав једињења званог ATF (аденозинтрифосфорна киселина) која је основни извор мишићне енергије. Што се више ATF ствара у организму, то су мишићи способнији за веће напоре. Истраживања су показала да је активност тих фермената код жена мања него код мушкараца и ето

ВРХУНСКИ СПОРТ – ШТЕТАН?!

Све чешће се чују гласови многих научника да је врхунски спорт штетан по здравље и наводе једно правило које постоји у физиологији. По њему: сувише мала оптерећења не користе организму, а превелика – штете. На жалост, у врхунском спорту у којем влада правило: што више, што даље, што боље, тешко је не прекорачити ону границу која напоре организма дели на корисне и штетне.

У прилог овим тврдњама иду и подаци америчких осигуравајућих друштава који кажу да врхунски спортисти живе краће од неспортиста, да су подложнији многим болестима и повредама које, у каснијим годинама, као последицу понекад имају и инвалидитет.

После вишегодишњих испитивања, једна група физиолога направила је неку врсту „табеле ризика" у којој је бројевима од 1 до 6 сврстала различите факторе који могу озбиљно да угрозе здравље. По тој табели, врхунски спорт је оцењен фактором ризика 3, исто као пушење или претерана гојазност.

објашњења зашто су оне мање издржљиве.

Срце: У оним спортовима код којих је за резултат пресудна издржљивост – трчање на средње и дуге стазе, пливање, скијање, бициклизам, на пример – најважније је срце, односно његова способност да пумпајући крв снабдева мишиће кисеоником у потребним количинама. Та способност умногоме зависи од запремине срца. Код мушкараца који се баве спортом она је у просеку 735 cm³, код жена 580 cm³, што је само 79 одсто од рада срца код мушкараца. Интензивни тренинзи, по правилу, јако повећавају обим срца: код ватерполиста, на пример, оно достиже 1140 cm³ док код спортисткиња највећа срца имају бициклисткиње – 793 cm³ а то је само 8 одсто више него код мушкараца који се не баве спортом!

За време максималног оптерећења срце мушкарца који се не бави спортом способно је да у артерије за један минут избаци 22,5 литара крви, женско срце тек 15,5 l. Ма како дуго и ма којим интензитетом тренирала, срце жене по својим радним способностима не може да се пореди са срцем мушкарца спортисте. Жене уз то имају и мању количину крви у организму, а затим и мање еритроцита и хемоглобина у крви. Све то рад женског срца чини мање економичним: да би до активних мишића допремила литар кисеоника срце мушкарца испумпа 8 литара крви, жене 9.

Кости и зглобови: Када се планирају тренинзи спортисткиња, не сме се заборавити на још једну важну карику – кости. Није тајна да се са растом повећава и интензитет тренинга и управо се тада велики број спортиста жали на болове у зглобовима који су, по правилу, изазвани преоптерећењем и тзв. микротраумама. У чему је ствар?

Врло се често дешава да развој мускулатуре не може да прати развој скелета који непосредно зависи баш од формирања мишића: што су они јачи то су и кости чвршће. А пошто је мускулатура код жене много слабија од оне код мушкарца то је, нормално, и скелет слабији.

Сувишна тежина: Да би по резултатима стале раме уз раме с мушкарцима, бар у оним спортовима у којима је издржљивост одлучујућа, женама много смета и већи садржај масног ткива у организму. Али, можда је то једина сметња која се може савладати (уз помоћ дијете и интензивног тренинга)?

Сведоци смо да је гојазност данас врло распрострањена. Најефикасније средство, по многим стручњацима за исхрану, јесте смањивање шећера и масти у храни као и активно бављење неким спортом. Пуначке жене често са завишћу гледају сувоњаве спортисткиње. Истина је да дуги и напорни тренинзи врло ефикасно смањују тежину и количину масног ткива. Али, постоји и друга страна медаље!

Наиме, утврђено је да је за нормалан рад специфичних женских физиолошких функција неопходно да масна ткива чине 22 одсто масе тела. Мања количина тог масног ткива врло брзо изазива разне тегобе организма и често зна да доведе и до неких болести. Ако је, рецимо, код петнаестогодишње девојчице проценат масног ткива само 17 одсто масе тела, поремећаји у организму су готово неминовни. Код многих врхунских дугопругашица количина масти често не прелази 7–8 процената и то доводи до врло тешких поремећаја организма. То су, по правилу, атрофија мишића, поремећај ткива или хормонални поремећај који, у неким случајевима, могу да доведу и до губитка материнства. Сувишна тежина је штетна и против ње се ваља борити, али зато не треба ићи у другу крајност – претерана мршавост такође шкоди женама.

Спорт и физичка култура: Нема сумње да је физичка активност потребна свакој жени, исто као и мушкарцу. Бављење спортом позитивно утиче на циркулацију крви, дисање, нервни систем. Али, једно је исто тако несумњиво: превелика оптерећења на тренинзима и такмичењима могу врло брзо и често да унесреће жену, да повреде њен организам. Зато не треба претеривати као што чине неки (квази) научници који тврде да жене могу равноправно да се надмећу са мушкарцима у многим спортским дисциплинама. Разлике постоје и добро је што постоје. Свет је тако много интересантнији.

П. М.

Анегдоте

КАЖИТЕ ИМ ДА СЕ ГРДНО ВАРАЈУ

Северноамерички, индустријалац и финансијски магнат Џон Девисон Рокфелер издвајао је велике суме у добротворне сврхе, али зато никако није подносио милостињу, нарочито када би је тражили директно од њега.

Једнога дана на излазу из канцеларије пресрео га је странац који му је сузних очију испричао неку срцепаратељну и очигледно измишљену животну причу која се завршавала молбом за новац. Поучен дугогодишњим искуством, Џон Девис се није дао завести.

– Али господине Рокфелер, – завапио је молилац – препешачио сам тридесет и шест километара од куће довде и сви које сам уз пут срео саветовали су ме да се обратим баш вама јер важите за највеликодушнијег богаташа.

– Баш су вам то рекли?

– Кунем вам се да је тако.

– Враћате ли се кући истим путем?

– Да, господине.

– Хоћете ли да ми учините једну услугу?

– Наравно.

– Поручите им свима да се грдно варају.

ТО НИЈЕ РЕЗУЛТАТ?!

До великих проналазака не долази се преконоћ, па је тако и проналазач сијалице са угљеним влакном, амерички научник Томас Едисон, неуморно експериментисао у настојању да открије нову врсту материјала за израду јастучића који трењем издвајају електрицитет у машинама. После педесетхиљадитог неуспелог покушаја с јастучићем, један обесхрабрени сарадник није се уздржао:

– Господине Едисон, ово нам је био педесет хиљадити експеримент без икаквог резултата.

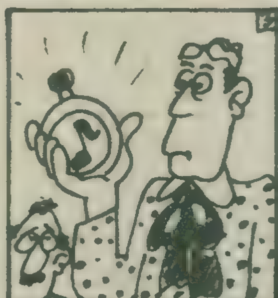
Резултати! – узвикнуо је проналазач – па ми смо дошли до божанствених резултата. Сада тачно знамо којих педесет хиљада решења не ваља!

ИЗВИНИТЕ, НЕМАМ ВРЕМЕНА ДА ПОЖУРИМ

Читавог живота руски композитор Игор Стравински држао се строгог плана рада који је састављао данима унапред: тачно је знао шта ради сваког сата свакога дана.

Десило се тако једном приликом да га његов издавач замоли да мало пожури са компоновањем дела на коме је управо радио.

– Жао ми је – одговорио је строго испланирани композитор – у мом плану рада нема времена за журбу.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

Еди Константин:

СРЕЋНА ЗВЕЗДА II део

ПРЕМА НОВЕЛИ ПИТЕРА ЧИНИЈА

Приватни детектив Еди Константин је у казину Срећна звезда упознао младог ранчера Керла који је изгубио све паре на рулету. Еди му је изнео своју сумњу да је игра лажирана.

Ранчер је одлучио да се обрачуна, али је постао жртва банде која држи казино. Константин је открио превару, али је и сам био ухваћен.

Успео је да се извуче и да ранчеровог убицу, Слима, преда полицији..

ДА ЛИ МОЖДА ЖЕЛИШ ТИ ДА ТЕ ЗАШТИТИШ?
БАШ СИ ТИ ЈЕДНА ЧУДНА ЖЕНА, ИВЕТ!

ПРВО МИ ПРЕТИШ ОРУЖЈЕМ, А ОНДА ТРАЖИШ ДА ТИ ПОМОГНЕМ!

ДОБРО, ДОГОВОРИЋЕМО СЕ! ПОЗВАЋЕШ ШЕФА ХАУАРДА И РЕЋИ ОНО ШТО ТИ ИЗДИКТИРАМ!
C PIB

ШТА ДА МУ КАЖЕМ?
ОН НЕ ЗНА ШТА СЕ ДОГОДИЛО ПОСЛЕ У СРЕЋНОЈ ЗВЕЗДИ!
68-5

РЕЦИ МУ ДА ЈЕ СЛИМ ОТИШАО, ПОШТО ЈЕ СРЕДИО РАНЧЕРА! ТИ СИ МУ ДОЗВОЛИЛА ДА НАПУСТИ ГРАД!

АКО ТЕ УХВАТИ У ЛАЖИ, НЕЋЕМО СЕ ДОБРО ПРОВЕСТИ!
C PIB

ДА, ДА... И СЛИМ ЈЕ ОТИШАО ИЗ ГРАДА!
ДОБРО! У РЕДУ!
69-5

НИЈЕ ПОСУМЊАО! ШТА САД ТРЕБА ДА УРАДИМ?
НИШТА! ВОДИМ ТЕ НА ЈЕДНО СИГУРНО МЕСТО!

А ДА ТЕ НЕ ВОДИШ У ПОЛИЦИЈУ?
C PIB

ЖЕЛИМ ДА ЗНАМ КУДА ИДЕМ!
СМИРИ СЕ! ЗА ДАНАС ЈЕ ДОСТА НЕВОЉА!
70-5

ВЕЧЕРАС ИДЕМО У СРЕЋНУ ЗВЕЗДУ! БУДИ СПРЕМНА ДА ТЕ УВЕДЕШ!
ЗАР БАШ МОРАМ?
C PIB

АКО ЖЕЛИШ ДА СЕ ИЗВУЧЕШ, МОРАЋЕШ!

НАДАМ СЕ ДА ЋЕТЕ СЕ ПРИЈАТНО ПРОВЕСТИ!

ЕВО НАС, СТИГЛИ СМО! ОВО ЈЕ ТВОЈ ПРИТВОР!

ЗДРАВО, ТЕТКА ТАМИ! ХОЋЕШ ЛИ ДА ПРИПАЗИШ ОВУ МЛАДУ ДАМУ!

СКРЕЋЕМ ТИ ПАЖЊУ ДА У КУЋИ ИМАШ ЗВЕЧАРКУ!
НЕ БЕРИ БРИГУ, ЕДИ!

ВИДИМО СЕ ВЕЧЕРАС У ШЕСТ! ДО ВИЂЕЊА!

ТАКО... ИВЕТ ЈЕ У СИГУРНИМ РУКАМА... САД МОГУ ДА ОДРЕМАМ...

КРОЗ НЕКОЛИКО ЧАСОВА...
ВЕЋ ЈЕ ПОЛА ШЕСТ... ВРЕМЕ ЈЕ ДА УСТАНЕМ...

ДОБРО ЈЕ ДА САМ ПОНЕО СМОКИНГ...

КАСНИЈЕ, КОД ТЕТКА ТАМИ...
ДОБРО ВЕЧЕ, МАЛИ МОЈ! ЈЕСИ ЛИ СЕ ОДМОРИО?
НАДАМ СЕ ДА ТИ ИВЕТ НИЈЕ ЗАДАВАЛА ПРОБЛЕМЕ!

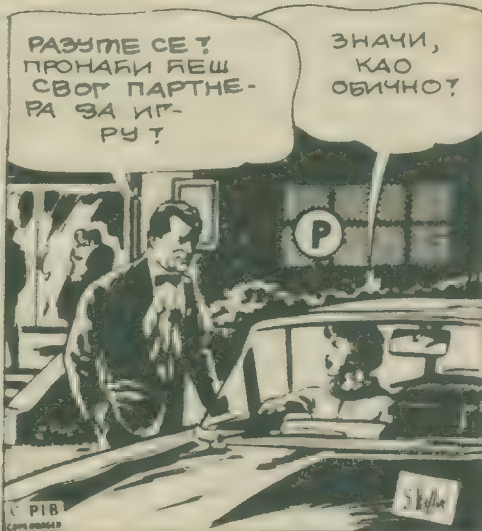

ДА ЛИ ЈЕ СВЕ ОВО БИЛО НЕОПХОДНО!
НЕ, АЛИ ЈЕ БИЛО БЕЗБЕДНИЈЕ!

СТАНИ ОВДЕ! ХТЕЛА БИХ ДА СЕ ПРЕСВУЧЕМ!
ПОЋИ ЋУ С ТОБОМ! ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ! МОГЛА БИ ДА ДОЂЕШ У ИСКУШЕЊЕ И ТЕЛЕФОНИРАШ!

БИЋУ БРЗО ГОТОВА!
НЕ МОРАШ ДА ЖУРИШ! САЧЕКАЋУ!

АКО СИ СПРЕМНА, МОЖЕМО ДА КРЕНЕМО!

ДОЗВОЛИ ДА ТИ ПОМОГНЕМ!
КАДА СЕ НАЂЕМО ИСПРЕД КАЗИНА, НАДАМ СЕ ДА ЋЕМО СЕ РАЗИЋИ!

РАЗУМЕ СЕ! ПРОНАЋИ ЋЕШ СВОГ ПАРТНЕРА ЗА ИГРУ!
ЗНАЧИ, КАО ОБИЧНО!

ДАКЛЕ, ДОГОВОРИЛИ СМО СЕ! СТАЈАЋЕШ ПОРЕД МЕНЕ СА СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉЕМ И ПОТРУДИЋЕШ СЕ ДА ДОБИЈЕМ НА РУЛЕТУ!
А ОНДА ЋУ ДА СЕ ИЗГУБИМ!

СРЕЋНА ЗВЕЗДА
ЧИНИ МИ СЕ ДА ЈЕ ВЕЧЕРАС КАЗИНО ПРАЗАН...
ПРВИ ГОСТИ ДОЛАЗЕ ТЕК ОКО ПОНОЋИ!

ЗАР НИЈЕ ОВДЕ ИНАЧЕ ДОБРО ОСВЕТЉЕНО?
ТРЕБАЛО БИ ДА БУДЕ!

АЛИ, ГДЕ СУ ПОСЛУГА И ОСОБЉЕ?
ИНТЕРЕСАНТНО! ОБИЧНО СУ ТУ!

ПРОСТО НЕВЕРОВАТНО... ДА НИЈЕ ТО ТВОЈА ЗАСЛУГА, ИВЕТ?

ИПАК ИХ ЈЕ ОБАВЕСТИЛА... МОРАМ ДА НАЂЕМ ЗАКЛОН...

ШТА САД? ОСТАО ОВДЕ ИЛИ ПОШАО ГОРЕ -РАВНО ЈЕ САМОУБИСТВУ...!

ЕДИ ЈЕ НА ВРЕМЕ ПРИМЕТИО ХАУАРДА...

МОРАМ БИТИ ОБАЗРИВИЈИ... ОХО! НЕКО СИЛАЗИ СТЕПЕНИЦАМА...

ПОСТАЈЕ ВРУЋЕ... МОРАЋУ ДА СЕ ИЗВУЧЕМ ОДАВДЕ...

НАТЕРАЋЕМО ГА ДА ПОТРЧИ! ТАДА ЈЕ НАШ!

ДА САМ ОСТАО ДОЛЕ, БИО БИХ ОДЛИЧНА МЕТА...

МОРАЋУ ДА РИЗИКУЈЕМ И ЗАВУЧЕМ СЕ У ЈЕДНУ ОД СОБА НА СПРАТУ...

ПОБЕГАО ЈЕ ГОРЕ! МОРАМО ДА ГА ПРОНАЂЕМО!

ПОКУШАЋУ У ОВУ...

КАКВА СЛУЧАЈНОСТ... ЕВО МЕ ОПЕТ НА ПРАВОМ МЕСТУ...

ТЕБЕ БАР НЕ МОРАМ ДА СЕ ПЛАШИМ...

МЕЂУТИМ...

ИВЕТ, ШТА ЋЕШ ТИ ОВДЕ?

САД СМО ОБОЈЕ У ОПАСНОСТИ!
ЈА... ЖЕЛЕЛА САМ ДА... ЕВО, ПАРЕ СУ ТУ!

МАНИ ПАРЕ! БУДИ СРЕЋНА ДА СПАСЕШ ГЛАВУ!

ТИ ПОЗНАЈЕШ КУЋУ! КАКО МОЖЕМО ДА СЕ ИЗВУЧЕМО НАПОЉЕ?
ЈЕДИНИ ИЗЛАЗ ЈЕ НА ОНА ВРАТА!

ЗНАЧИ, НЕ МОЖЕМО ИЗИЋИ! ИВЕТ, ОБОЈЕ СМО У СОСУ! АКО ЗАПУЦАЈУ, УБИЋЕ И ТЕБЕ! МОРАШ ДА МИ ПОМОГНЕШ!

У ОВОЈ СОБИ ЈЕ! ДА ЈЕ РАЗНЕСЕМО?
А ПАРЕ? И ОНЕ СУ ТАМО!

КРЕНИ УНУТРА! ШТИТИЋУ ТЕ!
НЕ ИДЕ МИ СЕ!

НЕМАМО ВРЕМЕНА ЗА ПРЕПИРКУ! УЛАЗИ!
ЗАШТО ТИ НЕ БИ ПОШАО?

ЈЕСМО ЛИ СЕ ДОГОВОРИЛИ, ИВЕТ?

НЕ ПУЦАЈТЕ! ЈА САМ У СОБИ! СРЕДИЛА САМ ГА!

ПА ТО ЈЕ ИВЕТ! ОТКУД ОНА ОВДЕ?
ОТВОРИ ВРАТА, ИВЕТ!

ПРВО МИ ОБЕЋАЈТЕ ДА НЕЋЕТЕ ПУЦАТИ!

НАРАВНО ДА НЕЋЕМО! ГДЕ СЕ НАЛАЗИШ?

КАКО ДА БУДЕМ СИГУРНА ДА НЕЋЕТЕ ПУЦАТИ У МЕНЕ?

ШТА ДА УРАДИМО?
ОСТАВИЋЕМО ОРУЖЈЕ И ИДЕМО УНУТРА!

ЈА САМ ВАМ УВЕК ПОМАГАЛА! ЗАШТО МИ НЕ ВЕРУЈЕТЕ?

ДОБРО! УЛАЗИМО ОБОЈИЦА! ОТВОРИ! БЕЗ ОРУЖЈА СМО!

ПОЛАКО, ЛЕПИ МОЈИ! ЖЕНАМА НЕ ТРЕБА НИКАД ВЕРОВАТИ!

ТО СТЕ МОРАЛИ ДА НАУЧИТЕ У ЖИВОТУ!

После неког времена...
ОПКОЛИТЕ КАЗИНО!

ПОЛИЦИЈА ЈЕ СТИГЛА! САДА ЋУ ВАС ПРЕДАТИ ЊИМА!

НИЈЕ БИЛО БАШ ЛАКО, ИНСПЕКТОРЕ!

НАДАМ СЕ ДА ЋЕТЕ ИМАТИ ОБЗИРА ПРЕМА ДАМИ!

ЈОШ УВЕК ИМА ШАНСУ ДА ЗАПОЧНЕ БОЉИ ЖИВОТ!
КРАЈ

Капетан Апач: НЕПОСТОЈЕЋЕ ПЛАНИНЕ

КО ЈЕ ТАЈ БЕН ТАКЕР?
ИСТО ТОПОГРАФ! УРАДИО ЈЕ ЗА КОМПАНИЈУ НЕКЕ ЛАЖНЕ ПРОРАЧУНЕ!

"ТИ ПРОРАЧУНИ ПРИКАЗУЈУ ПЛАНИНЕ КОЈЕ УОПШТЕ НЕ ПОСТОЈЕ... НА ТАЈ НАЧИН ЈЕ "ВЕЛИКА ЧЕТВОРКА"(1) ЗГРНУТИ ПЕТ СТОТИНА ХИЉАДА УМЕСТО ДВЕ СТОТИНЕ ХИЉАДА ДОЛАРА...
(1) ВЛАДАЈУЋИ У "ЦЕНТРАЛ-ПАЦИФИКУ"

ТЕОДОР ЈУДА, КОЈИ ЈЕ ПОШТЕН ЧОВЕК, ЗАМОЛИО МЕ ЈЕ ДА ПОНОВО СНИМИМ ТЕРЕН, АЛИ ТО СЕ ПРОЧУЛО И ПОСЛАТИ СУ ЉУДИ ДА МЕ УБИЈУ!

САД СВЕ ЗНАТЕ! АКО МОЈИ ПРОРАЧУНИ НЕ СТИГНУ У САКРАМЕНТО, СВЕ ЈЕ ПРОПАЛО!
ОЧЕ! ОЧЕ! НЕКИ КОЊАНИЦИ!

У ПЕЋИНУ, ОКАДА! БРЗО!

ОДЈЕКНУЛИ СУ ПУЦЊИ ...
БЕНГ!
БЕНГ!
БЕНГ!
ТАЈ БЕН НИЈЕ ШКРТ НА МЕЦИМА!

САД ШТО И ТИ УМЕШАНИ У ОВУ АФЕРУ!
КЛАНГ!
КЛАНГ!
БЕНГ!
ПАМ! ПАМ! ПАМ!
ТИ У ПЕЋИНИ, ОНИ НА СТЕНАМА! ОВО МОЖЕ ДА СЕ ОТЕГНЕ У НЕДОГЛЕД!
ЕЈ, ЏАКЕ-РЕ, САД ИХ ЈЕ ТРОЈЕ!
ПА ШТА? ТОРП НАМ НЕЋЕ ПОБЕЋИ! ПОЧНИМО С КОЊИМА!
ТОРПОВ КОЊ ЈЕ ЗАЊИШТАО ОД БОЛА ...!
ЊИИИИ!
КРАК!
ФИЈУУУУУ!
ЏКАДА, ШТА ТО РАДИШ?
НЕ МОГУ ДОЗВОЛИТИ ДА НАМ УБИЈУ КОЊЕ! ШТИТИ МЕ, ОЧЕ!
КРАК!
ФИЈУУУ! КРАК!
БАМ!

Надам се да ћете издржати, Френк!
Мораћу! Али, ако издржим...

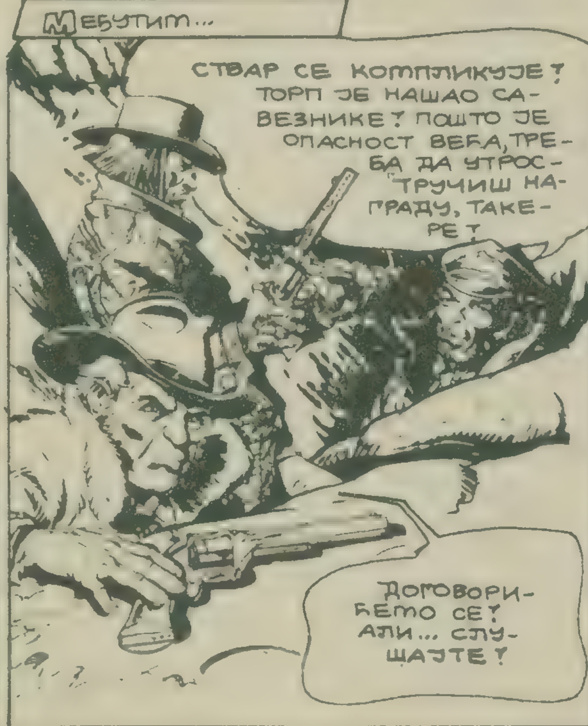

Џони О'Вилбур је имао поверења у свог сина...

ИЗНЕНАДА СЕ ЗАЧУО ТОПОТ КОЊА ...
МАЛИ ИНДИЈАНАЦ ИХ ЈЕ РАСТЕРАО!
ХЕЈ! НАШИ КОЊИ СУ СЕ РАЗБЕЖАЛИ!
ПАМ!
ЊИИИХ! ЊИИХ!
ЊИИИИИХ!
РАЗБОЈНИЦИ СУ КАСНО УГЛЕДАЛИ ДЕЧАКА...

ОКАДА ЈЕ БИО СПРЕТАН И БРЗ КАО ПУМА ...
БАМ! БАМ! БАМ!
ОВАМО, СИНКО! БРЗО!
ФИЈУУ!
ФИЈУУУ!
ФИЈУУУ!

УУУФ! НЕЋЕ СКОРО ПОХВАТАТИ КОЊЕ!
ХА! ХА! ХА!

МОЈИ ПРОРАЧУНИ ЋЕ ИЗГЛЕДА СТИЋИ ДО САКРАМЕНТА И ТО ЗАХВАЉУЈУЋИ ЈЕДНОМ МАЛОМ ХРАБРОМ АПАЧУ!

ОНИ ИМАЈУ КОЊЕ И МОГУ ДА ЗБРИШУ КАД ХОЋЕ! ЗАДАТАК ЈЕ ПРОПАО!
НЕ ЈОШ! НЕПОЗНАТИ ЧОВЕК И ДЕТЕ НЕМАЈУ РАЗЛОГА ДА ШТИТЕ ТОРПА... А НЕ ЗНАМ НИЈЕДНОГ КОЈИ НЕ БИ ПРИМИО ЛОВУ!

Мало касније...

Еј, човече! Што да пуцамо једни на друге! Имам један предлог...

У тој пећини су папири који ме интересују, а теби не значе ништа! Дајем ти педесет хиљада долара за њих!

?!

Педесет! Врло интересантно!

Неће ваљда...

Френк је, огорчен, извадио пиштољ. Да ли ће га овај човек издати?

А онда је одјекнуо Ирчев одговор...

Чувај ти своје доларе, а ако хоћеш папире - дођи по њих!

Пуцај, будало!

Џони је отворио ватру повлачећи се према пећини...

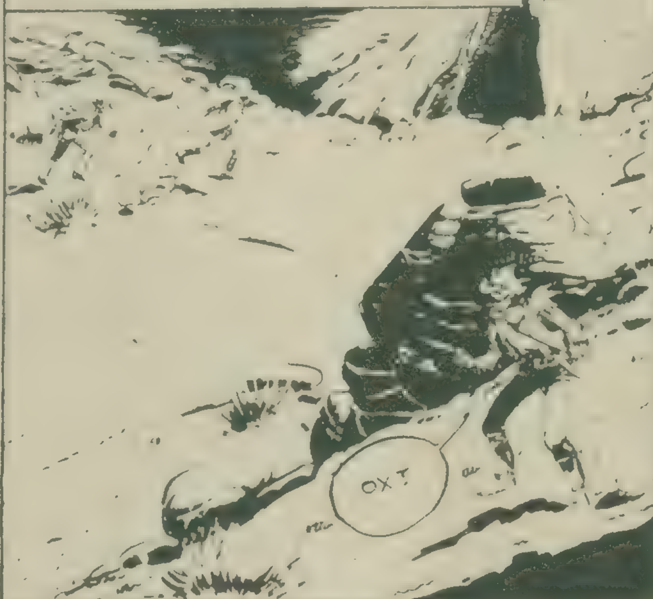
БАМ!

АААХ!

ТРЕБА ЗАВРШИТИ С ОВИМ! ЈЕСИ ЛИ МИ НАПУНИО ПИШТОЉ, ОКАДА?
ЈЕСАМ, ОЧЕ!
ПАМ!
ПАМ!

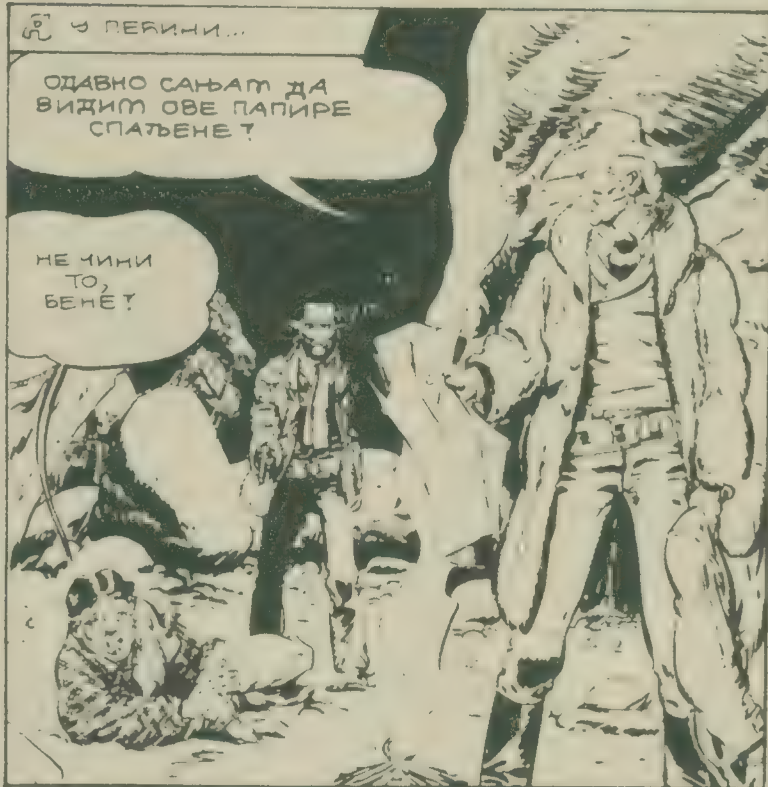

ЕВО ТИ, МАЛИ! БИЋЕ ТИ ПОТРЕБАН!
ОКЕЈ! ИДЕМО!

Џони и дечак су изишли из заклона...
ТИ ИДИ ДЕСНО, ЈА ЋУ ЛЕВО!

Али, ирац је направио велику грешку. Два бандита су потрчала према пећини...
ОХ!

ЕЈ, ЧОВЕЧЕ, АКО НЕШТО ПОКУШАШ, УБИЋЕМО ФРЕНКА! ЧИМ СВАНЕ, НАЋИ ЋЕШ НАШЕ КОЊЕ И НЕ РЕСКИРАЈ ТВОЈ ЖИВОТ И ЖИВОТ ДЕЧАКА ЗБОГ НЕЧЕГА ШТО ТЕ СЕ НЕ ТИЧЕ!

УЛОГЕ СУ САД ПРОМЕЊЕНЕ! ИМАЈУ И КОЊЕ, А И ФРЕНКА!
ТРЕБА ДА СЕ ВРАТИМО У ПЕЋИНУ!

А у пећини...
ОДАВНО САЊАМ ДА ВИДИМ ОВЕ ПАПИРЕ СПАЉЕНЕ!
НЕ ЧИНИ ТО, БЕНЕ!

ЕВО ТИ, ФРЕНК, ТО СИ ТРАЖИО...
БЕНГ!
АХ!

Али, у исто време зачуо се и други пуцањ...
АХ!
ПАМ!

БАЦИ ОРУЖЈЕ, ТА-КЕРЕ, И СКЛОНИ ТЕ ПАПИРЕ ОД ВАТ-РЕ!

ЧЕКАЈТЕ, УДВОСТРУ-ЧИЋУ СВОЈУ ПОНУДУ! СТО ХИЉАДА ДОЛА-РА!

БИЋЕТЕ ОСВЕЋЕНИ, ФРЕНК!

Ирчев поглед је постао тврд ...
НЕЋЕТЕ МЕ ВАЉДА УБИ-ТИ?
МОЖДА! ЗАВИСИ ОД ТЕБЕ! УЗМИ УГАРАК И ПИШИ НА ПОЛЕЂИНИ ПАПИРА...

Такер је послушао ...
ЈА, БЕН ТАКЕР, НЕОПОЗИВО ТВРДИМ ДА СУ СВИ ПОДАЦИ НА ОВИМ ПАПИРИ-МА ПОТПУНО ТАЧ-НИ...

... ОВО ПОНИШТАВА ИЗВЕШ-ТАЈ КОЈИ САМ ЈА РАНИЈЕ ДОСТА-ВИО КОМИСИЈИ! САД ПОТПИ-ШИ!

ОДЛИЧНО! ЗАХВАЉУЈУ-
ЋИ ОВОМЕ, РАЗЈАСНИЋЕ
СЕ МИСТЕРИЈА НЕПОС-
ТОЈЕЋИХ ПЛАНИ-
НА! А САД, ИДИ...

... И ПОЖУРИ!
МОГУ ДА ПРОМЕ-
НИМ МИШЉЕ-
ЊЕ!

ХВАЛА, ПРИ-
ЈАТЕЉУ! ЖАО
МИ ЈЕ ШТО НЕ-
ЋУ ВИДЕТИ РЕ-
АКЦИЈУ ВЕЛИКЕ
ЧЕТВОРКЕ!

НЕ БРИНИТЕ!
ПАПИРЕ ЋУ ОД-
НЕТИ ЛИЧНО
ТЕОДОРУ!

ОБЕЋАВАМ
ВАМ, ФРЕНК!
ТО ЈЕ БИЛО ПОСЛЕДЊЕ ШТО ЈЕ
ФРЕНК ЧУО...

Овде је 2.1.1863.
убијен Френк
Торп један од
јунака градите-
ља "Транспа-
цифика"
ОТКРИВЕНА
ПРЕВАРА ЈЕ БАЦИЛА
СЕНКУ НА ВЕЛИКИ ПО-
ДУХВАТ ИЗГРАДЊЕ
ТРАНСПАЦИФИЧКЕ
ЖЕЛЕЗНИЦЕ КОЈА ЈЕ,
И ПОРЕД ВЕЛИКИХ
ЖРТАВА, БИЛА СВЕ-
ЧАНО ПУШТЕНА У
САОБРАЋАЈ 1869.
ГОДИНЕ.
КРАЈ

БИМ И БУМ

ПА ОВО ЈЕ НЕВЕРОВАТНО! МОРАМ ДА ИСПРИЧАМ ДЕЦИ!
САМО НАПРЕД!

...А НА ОСТРВУ ПОГО ПОГО ЖИВЕ ЛАВОВИ СА ДВЕ ГЛАВЕ!
ТАЈ МАТОРАЦ КАД СЛАЖЕ ОНДА СЛАЖЕ!
МА НЕМОЈТЕ!

...А НА ОСТРВУ ОКИ ОКИ, ЛЕНА, ВИДЕО САМ ЛЕТЕЋЕ КОР-ЊАЧЕ!

БУДИ МИРАН, ГАВРО! БИЋЕШ ГЛАВНИ У НОВОМ ОКЛОПУ!
ЧИНИ МИ СЕ ДА ЋЕ ГАВРА УЖИВА-ТИ!

ШТА? ЈЕ Л' МЕ ТО ОЧИ ВАРА-ЈУ!

А САД СТАРОМ СИМИ НОВА КРИЛЦА!
БРЗО, ЕВО ГА ИНСПЕКТОР!
ЛЕПАК

ДА НИСАМ ВИД'О СОПСТВЕНИМ ОЧИ-МА, НЕ БИХ ВЕРО-ВАО!

ЕВО ЈЕ ОПЕТ! А САД БРЗО У ПРИРОДЊАЧКИ МУ-ЗЕЈ ПО НАГРАДУ!

ПОГЛЕДАЈ, КАПЕТАНЕ! ЛЕТЕЋА КОРЊАЧА! ОБОГАТИЋУ СЕ!
ПА, АКО ЈЕ ТАКО...
1-23

...ОНДА МИ ПРВО ПОКАЖИ! НАСЕО СИ, СТАРИ МОЈ, НА ГЛУП ШТОС!
НИЈЕ ИСТИНА! ЛИЧНО САМ ЈЕ ВИДЕО У ВАЗДУХУ! ПОКАЗАЋУ ТИ...

Е, ПА, САД ДА ВИДИМО... ИЛИ ЋЕШ ТИ ПОЛЕТЕТИ ИЛИ ЋУ ЈА ОВДЕ ПРЕСЕДЕТИ ЧИТАВУ НОЋ!
??
A. DeCesare

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ПОЗОВИ МЕ

музика и текст: Игор Поповић

Изводи: Џакарта

Остајем сам јер те јава отима
од сна
И стојим ту испред новог
времена
Кад верни пси почињу да гризу
и одлазе
За нашу реку нема више
чистог извора
За твој мук имам толико
питања
Постоје ли једра за ветрове
који долазе
Сад јасно видим промене
И застајкујем
И колебам се
Али имам нешто што ме
спречава
Да оставим све наше корене
Да растерам зле духове
позови ме
Да љубимо све облаке
позови ме
Сиву рану видим сад у твојим
очима
Лелек земље вуче се по
пољима
Дан нестаје, ноћ настаје и
бојим се
Како су хладне твоје руке и
твоје истине
Све више желим а све мање
имам те
Јер јак је глас што ме дозива
са друге обале – са оне
обале

ЏАКАРТА

МАСКА КОЈА ОТКРИВА

Београдски састав Џакарта једна је од оних група које су у протеклој години најавиле успон у сам врх југословенске рок сцене. Језгро групе чине двојица младих музичара Игор Поповић и Јане Парђовски чији се ауторски рад под именом Џакарта први пут појавио у облику сингла „Америка". И док је ова песма својом занимљивом конструкцијом, интригантним текстом и „нападачким" вокалом Игора Поповића тек стидљиво наговештавала потенцијале њених стваралаца, наредни сингл „Спиритус" уврстио их је метеорском брзином у фаворите за ову сезону. У то време Игор и Јане су већ имали око себе окупљену екипу поузданих и искусних музичара (Раде Булатовић – бас, Милош Петровић – клавијатуре, Бора Павићевић – бубњеви) па је Џакарта крајем године показала на неколико концерата да и у „живом" контакту са публиком има све услове за успех. Као коначна потврда свега лепог реченог о њима момци су прошлог месеца обелоданили свој албум првенац под називом „Маска за двоје". Постава је доживела малу измену јер је бубњарску столицу заузео новосадски „ударач" Иван Феце – „Фирчи", али то није битно утицало на звук Џакарте који се и даље ослања на елементе „фузијске" музике чиме се ствара адекватна подлога Поповићевим софистицираним текстовима. Са оваквом концепцијом тешко је веровати да Џакарта може да буде група огромних тиража и некакве мега–популарности, али је несумњиво да су они својом појавом отворили неке нове путеве у југословенском року и да ће својим неоспорним квалитетима временом стицати све више присталица.

РОК СПОМЕНАР

„За већину данашњих клинаца ми смо нека врста остарелих митова" – нашалила се Џоан Баез овом приликом када се на једном „мировном" концерту поново нашла на истој сцени са Бобом Диланом. Животни и уметнички путеви ових људи често су се укрштали у прошлости да би данас свако од њих за себе представљао живу легенду и неизбрисив део рок историје. Џоан сада велики део времена проводи у Француској и њена скорија каријера протиче без великих узбуђења. Са друге стране, сваки нови Диланов потез још увек изазива велику пажњу. Поводом новог албума „Infidels" (који је продуцирао уз помоћ Марка Нопфлера) он се тренутно налази на европској турнеји са саставом Сантана. Том приликом требало би да посети и нашу земљу концертом на неком од стадиона у Загребу или Београду 3. јула (до закључења овог броја нисмо добили потпуну информацију).

ЧУДАН КРАЈ

Крај школске године и почетак летњег распуста обично означавају и крај једне музичке сезоне. Ако би на крају ове давали неку генералну оцену, назвали би је вероватно „сезона распада". Јер заиста, током овог пролећа уздрмане су неке од најстабилнијих вредности југословенске рок сцене. Највећи шок био је распад на релацији Бреговић – Бебек, комерцијално најуспешнија група последњих година Зана распала се због сукоба певачице и чланова састава; Идоли су се разделили у два табора; Бајагин успех створио је чудну ситуацију у Рибљој чорби. Можда је баш ово тренутак да се догоди нешто сасвим ново. Али, за то сачекајмо септембар.

РОК ДАТУМ

22. јун 1936. рођен је Крис Кристоферсон, певач и композитор који је током своје дуге и успешне каријере сарађивао са многим познатим уметницима. Његови највећи хитови сигурно су „Me And Bobby Mc Gee" и „Help Me Make It Through The Night"

Обе песме снимио је велики број извођача. Осим на музичком плану Кристоферсон има иза себе и веома богату филмску каријеру у којој треба поменути запажене улоге у „Пет Гарет и Били Кид", „Алиса више не станује овде" и „Звезда је рођена".

● РОК интервју ● РОК интервју ● РОК интервју

СИНДИ ЛОПЕР (CYNDI LAUPER)

Великим светским хитом „Girls Just Want To Have Fun" америчка певачица Синди Лопер избила је у сам врх топ-листа и доспела у жижу интересовања рок публике. Њен деби албум „She's So Unusual" и други хит „Time After Time" потврдили су да се ради о изузетно талентованој забављачици пред којом је највероватније блистава каријера.

Где су корени твоје музике?

– Утицаји које осећам у себи су стварно широки. Моја бивша група Blue Angel свирала је неку врсту рокабили-попа и то је било оно што ме је занимало у то време. Али моја интересовања су далеко мање ограничена и иду од Ронија Спектора преко Били Холидеј до Марија Ланце и Етел Мермен. Њу сам заиста много волела. Она је поседовала нешто сасвим посебно.

Какве су твоје амбиције у музици?

– Желим да на плочи покријем све људске емоције. Постала сам музичар да бих била срећна и да бих у животу радила оно што волим: писала и певала. Срећем тако много уметника који тврде да пате и да је патња неизбежна. Ја не желим да делујем депресивно на своју публику.

Да ли то значи да мислиш да се до успеха долази лако?

– Не, никако. Потребан је велики труд, али он не мора да буде мучан. Ја већ шест година радим са једном од најбољих професорки за глас. Не желим да ико помисли како нисам радила на свом гласу, или да једноставно устанем и певам тако, без загревања и распевавања. Мој глас је најдрагоценији дар који сам добила. То је тешко објаснити, али он је као посебна личност и ја га негујем веома пажљиво.

Да ли осећаш притисак музичког бизниса?

– Покушавам да будем што независнија. Могу да одем на ТВ или могу да одбијем да учествујем у програму. Могу да спречим да ми иза леђа поставе играче. Одбијам све ствари које немају везе са мојим радом и које га стављају у контекст у који не верујем. Ствари које чине да изгледам онаква каква нисам. На пример, она вулгарна такмичења моје песме „Girls Just Want To Have Fun" („Девојке само желе да се забављају"). Када људи покушавају да искористе моју музику на тај начин, то ме стварно разбесни јер то није оно о чему ја говорим.

РОКЗНАЛИЦЕ ● РОКЗНАЛИЦЕ ● РОКЗНАЛИЦЕ

ПЕВАЈ МОЈУ ПЕСМУ

Ево једног рок квиза. Овај пут посвећен је обрадама старих хитова.

1. Група Dorian Gray из Загреба прославила се песмом „Сјај у тами" то је верзија једне старе песме коју су изводили:

а) Браћа Белами
б) Браћа Вокер
в) Дејвид Боуви

2. Песму „Све ове године" после Indexa певала је још једна сарајевске група. Која?

а) Бијело дугме
б) Тешка индустрија
в) Валентино

3. Са којом се песмом Битлса прославио Џо Кокер?

а) **„When I'm sixty four"**
б) **„Revolution"**
в) **„With a Little Help From My Friends"**

4. На новом албуму Томаса Долбија једна ствар је такође обрада познате теме. Да ли знате њен назив?

а) **„Hyperactive"**
б) **„I Scare Myself"**
в) **„The flat Earth"**

5. Која је београдска група снимила албум потпуно састављен од обрада?

а) Електрични Оргазам
б) Идоли
в) Катарина II

РЕШЕЊА: 1.б 2.в 3.в 4.б 5.в

ВАКЦИНА ПРОТИВ КАРИЈЕСА

ПРЕМА НАЈНОВИЈИМ ИЗВЕШТАЈИМА СВЕТСКЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У СТОМАТОЛОГИЈИ СУ УЧИЊЕНА РЕВОЛУЦИОНАРНА ОТКРИЋА КОЈА ЋЕ ВЕЋ У ДОГЛЕДНОЈ БУДУЋНОСТИ САСВИМ ИСКОРЕНИТИ ЗУБОБОЉУ.

Квар зуба или каријес откривен је још на египатским мумијама старим неколико миленијума, па се може закључити да је то једна од оних болести које су нападале човека још од памтивека. А зубобоља је свуда синоним за несносан бол, болне су и непријатне све зубарске интервенције од пломбирања, лечења, вађења живца или зуба. Да и не говоримо о мукама оних који с годинама, или у несрећи, остану без зуба – свака вештачка вилица, ма како савршена, представља проблем.

И коначно, у данашње време на прагу смо нове епохе – нађен је лек! Доктор Хералд Лое из Националног института за истраживање зуба у САД изјавио је:

– Више неће бити каријеса ни код младих ни код старих, а зубе ће пре старости изгубити само они који доживе ударац песницом у вилицу или претрпе саобраћајну несрећу!

Ова изјава са највишег места односи се на неколико научних резултата који су недавно одјекнули у свету. То су на првом месту вакцина против каријеса и лабораторијско издвајање гена који ствара зубну глеђ, а затим јонофореза и ласер у лечењу болести зуба и десни. Док се примена прва два открића најављује већ (или тек) за наредну деценију, јонофореза и ласер увелико су у последњој фази експериментисања што би значило да ће брзо олакшавати муке зубобоље – у најразвијенијим земљама.

Ево докле су, према извештајима Светске здравствене организације, стигла истраживања.

Што се вакцине тиче, експерименти са животињама се већ увелико обављају с успехом, па се наговештава да би људима могла да помогне већ за коју годину. На једном недавно одржаном конгресу, двојица „пионира" на истраживању вакцине против каријеса, Американац Џери Мекги и Јапанац Шигејули Хамада, објавили су да је вакцина израђена на бази антистрептокока, пошто је главни узрочник каријеса управо једна врста ових бактерија. Вакцина би деловала две године, а после тога је потребна ревакцинација.

Генетски инжењеринг проникнуо је и у тајну гена који ствара зубну глеђ. Истраживачи са Медицинског факултета у Хјустону објавили су да су успели да у лабораторији издвоје тај ген, па чак и да га клонирају, то јест умножавају бескрајно много пута. Огроман значај овог открића лежи у томе што ће, једнога дана кад почне примена, та материја омогућавати да се зуб регенерише: у шупљину насталу каријесом лекар ће, уместо да је пломбира, убризгати материју с дотичним геном и она ће се постепено испунити – на природан начин!

Рецимо још укратко да се ласер у стоматологији већ понегде примењује и то у лечењу каријеса и парадентозе, као и у дијагностици. А јонофореза је специјалан начин да се слабим струјама флуор нанесе на зубе, а његово изванредно дејство у спречавању кварења већ је одавно познато.

ПЛАШИЛО ЗА БУБЕ

Уместо ди-ди-тија, спрејова или разних других често „миомирисних" средстава за уништавање буба, пацова и остале гамади, појавио се овај апарат. Нечујан, безопасан и надасве пријатан за око, тако рећи модеран украс у стану, он ради на принципу високофреквентног звука који могу да „чују" једино бубашвабе, мрави, пауци, мишеви, пацови... и остали несносни становници наших домова. Апарат се једноставно укључује у струју и не смета мачкама, псима, рибицама, канаринцима и другим кућним љубимцима – сем зекама. У САД где се продаје овај апарат рекламирају га као „производ који мисли".

СТРУЈА ИЗ МОРСКИХ ТАЛАСА

До сада је било разних пројеката за искоришћавање енергије из таласа, али су се увек показивале неке слабости, било да су се делови под морем показивали слабим пред снагом водене масе, било да се ударање таласа напред-натраг није могло претворити у довољно снажну струју. Било је идеја којима се није могла оспорити маштовитост – али не практичност!

Најзад се појавило право, чак генијално решење у Великој Британији. Пројекат је, сматрају британски стручњаци, толико добар да није чудо што су се индустријске компаније просто отимале о њега (основан је конзорцијум од десет фирми које ће га детаљно разрадити). Већ је познато и место где ће бити израђен прототип прве „таласоцентрале" која личи на циновског пужа. То је острвце Луис у Шкотској, у Северном мору, познато по дивљини и ћудљивости, нарочито зими. Није случајно што је одабрано овакво место. Британски инжењери сматрају да је „пуж" идеалан за увођење струје управо на удаљена острва где су сва друга решења непрактична и скупа.

Ево како ради циновски пуж.

Енергија океанских таласа прво се претвара у снажну ваздушну струју и то у бетонској комори – то је тај „пуж". Затим ваздух наилази у турбину и генератор који су у овом случају смештени високо над воденом површином и у томе је главна предност овог пројекта. Отвор пужа окренут је, наравно, у правцу наиласка таласа, а подводни каблови одводе струју из генератора на острво.

Прототип који ће бити изграђен крај Луиса биће удаљен само километар од острва, значи да ће каблови моћи лако и брзо да се поставе. Централа ће имати снагу од 4 мегавата и подмириваће петину потреба Луиса, међутим, она је само модел; праве централе са могућих две хиљаде мегавата изједначиће се по снази са најснажнијим нуклеаркама и термоцентралама.

ТЕЛЕВИЗИЈА БУДУЋНОСТИ

У Француској су се већ определили за телевизијску технику која ће, вероватно, бити распрострањена у свету тек почетком следећег века. То је кабловска телевизија о којој се свуда већ много говори. Први град у којем ће прорадити телевизија на каблове од оптичких влакана (фибероптике) уместо коаксијалних који се данас користе биће Париз.

Фибероптика је скупља од садашње технологије, али зато омогућује неупоредиво већи број програма: сваки корисник моћи ће да бира и до дванаест канала и да гледа програм из разних земаља.

Није ово једина предност. Оптичка влакна погодна су и за друге врсте телекомуникација као што је видеотелефон који је већ уведен у француском граду Бијарицу, затим видео-телекс, као и везе са банкама података.

М. К.

Композицију жутих ружа од путера Бланеј је направио за Чарлсово и Дајанино венчање. После свечаности ова његова скулптура била је изложена у низу европских градова.

СКУЛПТУРЕ ОД ПУТЕРА

Четрдесетдеветогодишњи Енглез Џон Бланеј већ годинама одушевљава своје суграђане правећи од путера најневероватније скулптуре. Његову уметност прва је „открила" краљица мајка и ангажовала га још пре двадесет година. Бланеја позивају када се приређују специјалне вечере као што је, рецимо, било и венчање престолонаследника Чарлса и леди Дајане. Том приликом Бланеј је направио букет жутих ружа од путера.

– Мислим да сам по својој уметности јединствен у свету – каже Џон Бланеј уз поносан смешак. – Способност покушавам да пренесем на своје двоје деце. Полако им откривам тајне свог заната јер штета би било да своје знање однесем са собом у гроб, зар не?

Бланеј своје скулптуре ради у просторији која је непрекидно на одређеној ниској температури. Ради сат-два највише и онда се одмара. Потребно му је по неколико месеци да би направио „путерну фантазију" која се увек разликује од претходне.

ИЗМЕЂУ ИСТИНЕ И БАЈКЕ

ТАЈНА ЧАРОБНЕ СВИРАЛЕ

МНОГИ НЕМАЧКИ ИСТОРИЧАРИ ПОКУШАЛИ СУ ДА РАЗРЕШЕ ЗАГОНЕТКУ О ХАМЕЛНСКОЈ ДЕЦИ КОЈА СУ, ПРЕ ТАЧНО СЕДАМ ВЕКОВА, ЗАУВЕК НЕСТАЛА ИЗ СВОГ ГРАДА.

Једном давно немачки градић Хамелн доживео је невиђену најезду пацова. Онда се у граду, каже легенда, појавио вио странац у несвакидашњој шареној одећи, са свиралом у руци, и обећао градским оцима да ће их, уз одређену награду, ослободити напасти.

Погодба је склопљена и странац је пошао улицама града свирајући како је најбоље умео. Пацови су, омамљени свирком, кренули за њим. Одмамио их је до реке Везер где су се подавили сви до једног, али заслужену награду није добио – градски оци су га преварили.

Осветићу им се, одлучио је и опет пошао улицама Хамелна свирајући у своју чаробну свиралу. Али, овог пута за њим су пошла деца, њих сто тридесеторо. Повео их је из Хамелна према брдашцу Копен где се земља отворила и све их прогутала.

Тако каже бајка о чаробној свирали. Да ли се заснива на историјским чињеницама, загонетка је којом су се многи бавили и још увек се баве.

Око 350 докумената

У Хамелну постоји мала, такозвана бездобошка улица у којој се седам векова није чула музика, чак ни добошари нису залазили у њу (отуда и назив). Туда су, по предању, прошла несрећна хамелнска деца пре него што су заувек нестала. У тој улици и данас може да се види дрвена табла из раног 17. века на којој пише:

„Године 1284, 26. јуна, сто тридесеторо деце рођене у Хамелну, коју је шарено одевени свирач одмамио, нестала су у брду Копен".

Очигледно, тог 26. јуна 1284. у Хамелну се догодила нека трагедија, о чему има више доказа, али да би се истина одвојила од бајке требало је зађи дубоко у прошлост.

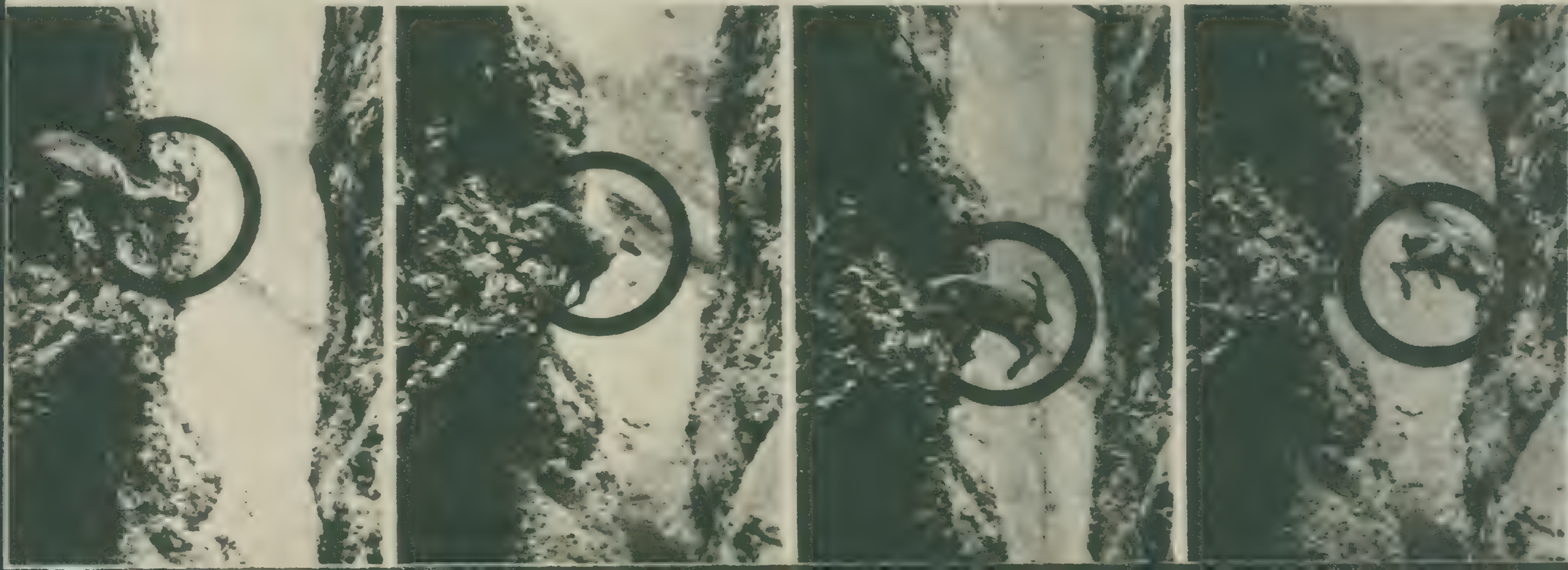
У музеју града Хамелна, згради из 16. столећа, налази се око 350 докумената о догађају из 1284. У једном рукопису из 15. века описан је тридесетогодишњак пријатног изгледа који је својом свирком на сребрној свирали изазивао опште дивљење. Деца су се окупљала око њега и пратила га у стопу... Предање забележено неке од последњих година 13. века

ТО МОЖЕ САМО КОЗОРОГ

ЧЕТИРИ НОГЕ НА НОВЧИЋУ

Само козорог може да сиђе у долину низ две паралелне, усправне стене, високе 2.000 метара. Скачући с литице на литицу увек нађе ослонац. Можда је још веће чудо што истим путем може да се попне из долине до врха.

Ову артистичку вештину и осећај за равнотежу, јединствен у животињском свету, дугује вековном прилагођавању животу у стеновитим планинама. Природа га је обдарила папцима савршено подешеним за верање по камењару – нађе и најмању избочину на стени да се за њу закачи при скоковима узбрдо. Кад силази, уз испружене прсте који налазе

казује да је на једном црквеном витражу био приказан одлазак деце из града према брду Копен. Предводио их је човек у шареном оделу, али се не помиње да је у рукама имао било какав музички инструмент.

На репродукцији једног акварела из 1592. године насликан је у првом плану свирач са фрулом, старији човек у шареном оделу који предводи групу деце уз неко брдо на чијој падини зјапи велика рупа. У позадини слике приказан је још једном: седи у чамцу и свирком мами пацове у воду.

Ма каква награда!

У средњовековној симболици пацови су понекад означавали људску душу. Можда тај акварел с пацовима представља душе сто тридесеторо нестале деце и наговештава да су се деца подавила? Можда је та слика и послужила као основа за бајку о свирачу и чаробној свирали какву данас знамо.

Али, колико може да буде истинит први део приче, онај о пацовима? У средњем веку најезде пацова у људским насељима нису биле ретке. Исто важи и за приче о ловцима на ове животиње. Могуће је да је неки вешт човек свиралом намамио пацове да се подаве у реци јер наука данас зна да их неки високофреквентни тонови доводе до лудила.

Седамдесетдеветогодишњи кустос музеја у Хамелну Ернст Шпанут, чији је отац читав живот посветио решавању загонетне бајке о чаробној свирали, радо показује посетиоцима лимену флауту која је припадала једном енглеском пацоловцу. Њени високи тонови, док је била исправна, наводили су пацове на бесомучно бекство, тврди старац.

Ако се те 1284. у Хамелну појавио ловац на пацове и ослободио град опасних глодара, можда су градски оци у њему видели „безбожног вешца", па се уплашили греха да том „ђаволовом брату" исплате ма какву награду.

Бродолом код Копана

Иако се у старим документима пацоловац и нестанак хамелнске деце не доводе у везу, предање је очигледно та два догађаја спојило у једну причу.

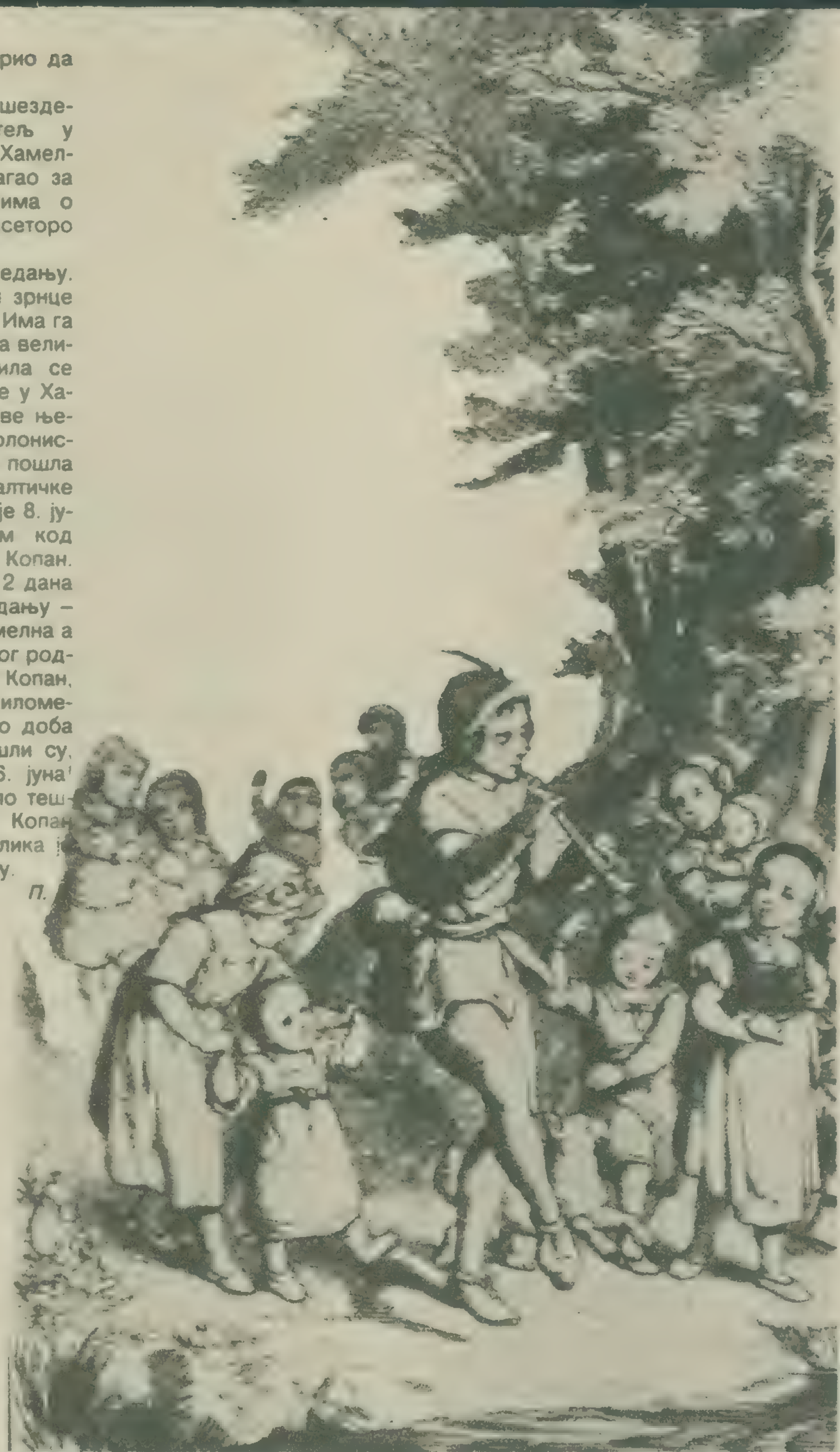
Тим питањима већи број немачких историчара бави се још од 17. века, пре свега загонетком шта се, у ствари, догодило хамелнској деци?

У многим средњовековним документима помиње се да су Немци у то доба позивани да се доселе у словенске и мађарске пределе. Племићи земљопоседници давали су досељеним Немцима разне повластице у трговини и земљорадњи да би ови заузврат бранили њихове поседе од најезде номадских племена из Азије. Немци су често прихватали те понуде, јер су наилазили на боље животне услове, па и више слободе него у својим пренасељеним средњовековним градовима и код немачких земљопоседника. Зна се и да су се у немачким насељима појављивали људи који су врбовали колонисте, па је свирач из бајке могао да буде један од њих. У Хамелну је 26. јуна 1284. био празник. Странац у шареном оделу могао је свирком да окупља децу – не малишане, него младиће не би ли их наговорио да пођу на исток.

Ханс Добертин, шездесетогодишњи учитељ у пензији из околине Хамелна, годинама је трагао за историјским подацима о нестанку сто тридесеторо деце 1284. године.

– У сваком предању, миту, бајци, постоји зрнце истине – каже он. – Има га и у овој причи. Једна велика несрећа догодила се 1284. године, али не у Хамелну, иако су жртве његова деца. Група колониста која је из града пошла на североисток, у балтичке крајеве, претрпела је 8. јула 1284. бродолом код приобалног села Копан. Било је то, дакле, 12 дана пошто су – по предању – нестала деца из Хамелна а путовање од њиховог родног града до села Копан, удаљеног око 400 километара, трајало је у то доба управо толико. Пошли су, врло је могуће, 26. јуна! Осим тога, није било тешко заменити село Копан брдом Копен – разлика је само у једном слову.

П.

ослонац, кожно јастуче између њих и трећи задњи прст служе као кочнице. Тада примењује технику приказану на цртежу.

Али, то нису све вештине козорога. На врху стене, не ширем од металне десетодинарке, он може да смести све четири ноге и стоји непомично, не губећи равнотежу ни за трен. Ако је ослонац тако мален да се на њему не може окренути за 180 степени – а то буде неопходно – он ће подићи предње ноге, усправити се, па се окренути само на задњим! Зна и још нешто, што у случају нужде користе искусни алпинисти: ако скочивши не може на литици да нађе ослонац папцима, он ће раширити предње и задње ноге, „загрлити" неку избочину окомите стене и клизити све док не наиђе на место где може да се укопа!

ЗЛАТНЕ ГОДИНЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ

ПУЛМАН ЕКСПРЕС – држао је линију Лондон – Брајтон. Увеле су га у саобраћај 1908. године фирме Лондонска, Брајтонска и Јужно-обалска железница. Композицију су најчешће вукле велике „атлантик" локомотиве. Пулман експрес је кретао са лондонске станице Викторија и највише времена губио до изласка из града јер је тек тада развијао пуну брзину.

5 ВЕЛИЧАНСТВЕНИХ

ПОЧЕТКОМ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА НАЈВИШЕ СЕ ПУТОВАЛО ВОЗОМ. НЕКИ ОД ЊИХ СТЕКЛИ СУ СЛАВУ КОЈА СЕ И ДАНАС ПОМИЊЕ.

Прве године овог века донеле су кочији крај. Морала је да устукне и уступи место аутомобилу. Али и он се споро пробијао. Путујући свет био је окренут железници. То су њене златне године. Мрежа железничких пруга брзо се ширила. У Енглеској ниједно село није било удаљено више од 18 километара од железничке станице.

Возови на линијама различите дужине нудили су и различиту удобност. Ни снага локомотиве није била иста. Поједини возови све више су стицали углед због брзине и удобности, а на неким линијама вагони су чак личили на путујуће резиденције.

За путовање најбржим и најлуксузнијим возовима највише се и плаћало. Светски врх, верује се, држало је пет чије слике доносимо.

М. Т.

ОРИЈЕНТ ЕКСПРЕС – свакако најпознатији воз у Европи пре 1914. године. Саобраћао је три пута недељно на линији Париз – Истанбул. Пут је водио кроз Немачку, Аустрију, Мађарску, Србију и Бугарску. У Бечу су из композиције издвајана два вагона а на њихово место убацивана друга два из воза који је стизао из белгијске северноморске луке Остенде, док су у Будимпешти прикључивана спаваћа кола воза који је долазио из Берлина. Оријент експрес је имао изузетно луксузно опремљене вагоне. Линија је била дугачка око 2900 километара, а путовање трајало 65 часова.

ТВЕНТИЕТ СЕНЧЕРИ ЛИМИТИД – уживао је велики углед у Сједињеним Америчким Државама. Превозио је путнике на линији Њујорк – Чикаго дугачкој око 1600 километара. Припадао је компанијама Њујорк Централ и Хадсон Ривер Рејл Роуд. Почео је да саобраћа 1902. године и за оно време пружао максимум удобности. О томе сведочи израз лимитид (ограничен) у имену јер је компанија увек продавала онолико карата колико је било седишта.

РИВИЈЕРА ЕКСПРЕС – пролазио је кроз најлепше пределе Европе. У ствари, тим возом се најчешће одлазило у позната одмаралишта на Азурној обали. Он је полазио из Берлина и преко Базела, Цириха, Светог Готхарда, Кома, Милана, Ђенове, Сан Рема, Монте Карла и Нице стизао у Кан.

ТРАНСИБИРИЕН ЕКСПРЕС – саобраћао је трансибирском пругом дугачком 9337 километара. Полазна станица била је Москва, а крајња – град и лука на Пацифику Владивосток. На путу дугом 10 дана воз је пролазио кроз градове Чељебинск, Петропавловск, Омск, Краснојарск, Иркутск ...Није тешко закључити да је за такво путовање био изузетно опремљен. Иако снег у тим крајевима ствара велике наносе, линија је ипак одржавана. Трансибирска железница и данас је најпознатија у свету.

КШИШТОФ БЛАГИЕР

САСТАНАК

Више није имало смисла чекати – кога је интересовало тај се до сада укључио. Председник је још једном проверио погледом ред екрана и на њима нестрпљива лица чланова Одбора, па отворио састанак.

– Добар дан, колеге! Данашњи састанак одржава се на иницијативу Главног Генетичара. Затражио је ваше мишљење и вашу помоћ у проблемима који су настали у оквиру програма ПС-12-Х генетске инжењерије. Програм је у току реализације на неколико планета звезде ПС-12. Проблема има на планети Х-3.

Између сличних објеката ове класе у целој Галактици Х-3 има ретко повољне услове за развој живота заснованог на беланчевинама. Биолошки ритам повезан је централно са кретањем планете око главне звезде, као и код нас па су интересовања била утолико већа. Наравно, циклуси промена, кретања и биолошких збивања краћи су 400 000 пута него овде. Према томе, наши генетичари добили су природну лабораторију за експериментисање у којој врло брзо могу да добију резултате.

Пројекат је предвиђао рад на сложеним биолошким системима. Била је то фаза одушевљења могућностима генетичке инжењерије и зато је започет тако амбициозан план. Појединци су већ тада, на самом почетку процеса, скретали пажњу на могућност негативних последица које тек данас видимо. Дајем глас Главном Генетичару.

Од пре извесног времена програм експеримента и његови резултати предмет су научних сукоба и оштрих примедби. Данас се обраћам вама, скупу најмоћнијих, најстручнијих, јер догађаји на планети Х-3 добили су забрињавајуће димензије. Прерасли су оквире наших планова и границе чисто научних делатности. Проблем није једноставан и да би вам био што јаснији, морам од почетка.

Прва посета планете Х-3 била је организована пре 25 милиона циклуса ове планете. Био је то огроман, компликован подухват.

На екрану монитора појавила се слика: река, брежуљак, шума. Камера је задрхтала и почела нешто да прати. На ивици ретке шуме, на грани једног дрвета видела се силуета неке мале животиње покривене кратком густом длаком мрке боје. Иза ње, кроз лишће, видела су се друга, слична створења.

– Да – рекао је Генетичар – све је почело од тог створења. Експедиција је утврдила да се од свих живих бића ова животиња истиче највећим коефицијентом интелигенције и могућностима развоја. Ту врсту одабрали смо за наш експеримент. Пажљиво смо пратили и бележили генетске промене неколико следећих генерација ових бића. Показало се да су те промене довеле до наглог пораста интелигенције и новог начина живота. Знали смо да је то било грубо мешање у токове природе, али тако смо донекле разјаснили праисторију космоса, настанак и развој интелигентних бића. Осим тога, могли смо да испробамо методе генетског инжењеринга.

Али, техника међупланетарних летова омогућавала је само кратак боравак на планети – за дуже и тачније посматрање није било времена.

Следећа посета галаксији звезде ПС-12 била је могућа тек после десет милиона циклуса планете С-3.

На екрану монитора видела се пространа равница покривена високом травом на којој се оцртавало неколико силуета мало погрбљених двоножаца. Кретали су се један иза другог, а у рукама држали неке дугачке предмете. Тело им је покривала ретка длака. Камера је пратила кретање целе групе која се приближавала четвороножним животињама. Очигледно, ишли су у лов.

– Видите, створења не живе више на дрвету, ходају на две ноге, готово усправно, живе у организованој заједници. Наши су стручњаци били одушевљени. Решили су да иду даље са генетским променама.

Код нас је у то време дошло до револуционарних проналазака – испитивање и посећивање других Галактика обављало се без потешкоћа. Све планете на којима су се изводили експерименти биле су сад под непрекидном контролом. Следећи материјал који ћете видети припада времену после 5 хиљада циклуса.

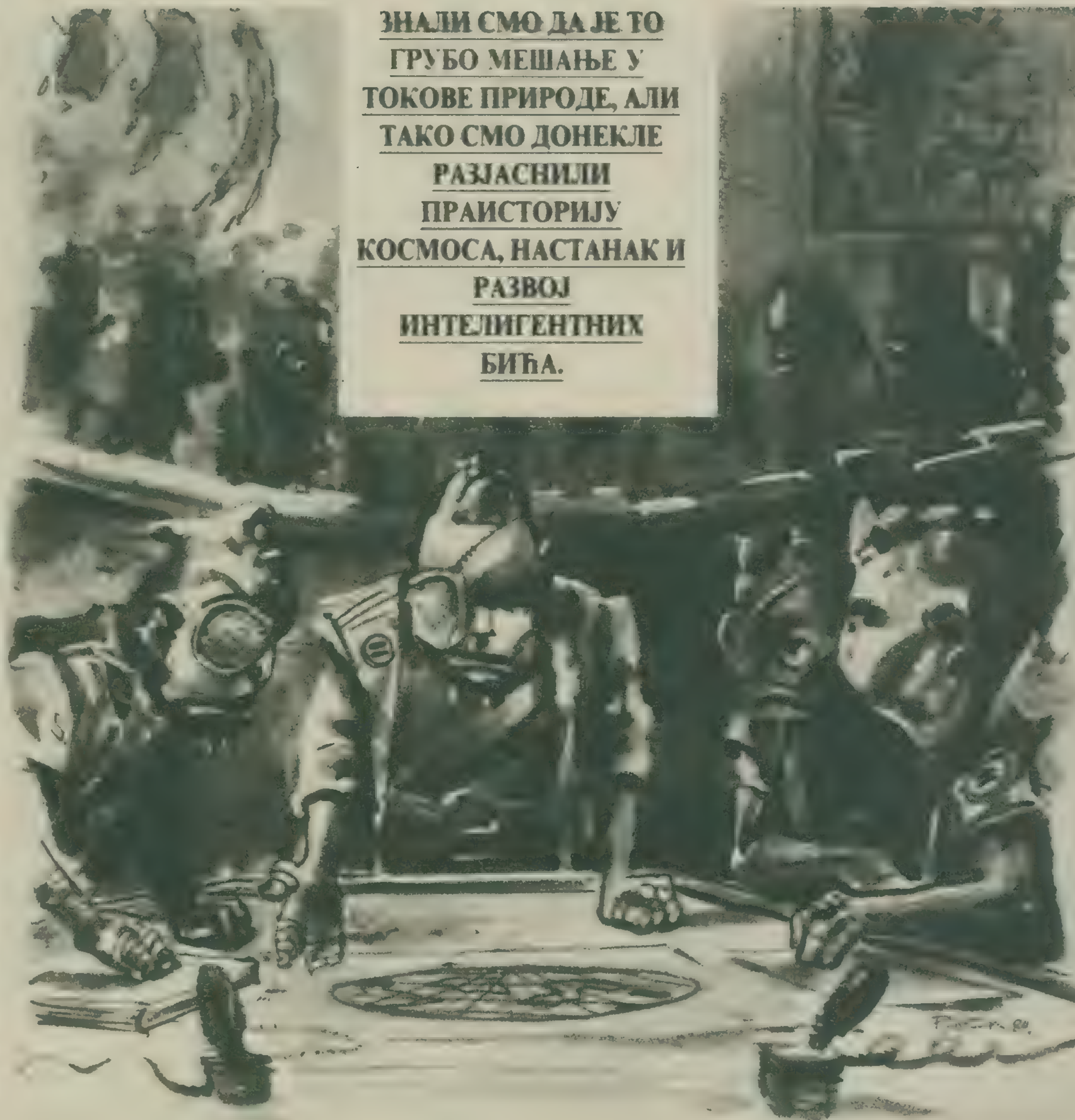
Видео се предео са неколико примитивних кућа од грана и лишћа око којих су се кретале високе и витке прилике. Неколико њих седело је на земљи поред распаљене ватре и нешто радило помоћу оруђа.

– Знате ли шта је закључила група генетичара? Да све то није довољно. Треба наставити и видети докле може да иде развој под нашим генетским допингом.

Тек кроз 20 хиљада циклуса закључено је да је експеримент успео. Три од интелигентних врста, на којима је био извршен експеримент, достигле су висок ниво интелигенције, способност брзог учења и доношења закључака на основу својих запажања. Мењали су природне услове своје средине. Једна врста, једина која је преживела до данас, одликовала се изузетно брзим наталитетом. Ту врсту одабрали смо за наше даље експерименте.

На екрану су се појавиле колибе чврсто грађене од дрвета. Тамнопути становници, необично одевени, кретали су се около забављени неким домаћим пословима. Поља и воћњаци око кућа били су обрађени.

Друга слика показивала је предео под снегом. Неколико двоножних створења, очигледно ловаца, ишло је у правцу колиба носећи

ЗНАЛИ СМО ДА ЈЕ ТО ГРУБО МЕШАЊЕ У ТОКОВЕ ПРИРОДЕ, АЛИ ТАКО СМО ДОНЕКЛЕ РАЗЈАСНИЛИ ПРАИСТОРИЈУ КОСМОСА, НАСТАНАК И РАЗВОЈ ИНТЕЛИГЕНТНИХ БИЋА.

убијену животињу која је висила причвршћена ногама за дугачак штап. Имали су одела од крзна, на ногама добро направљену обућу. Њихова кожа била је светла.

– Погледајте, умели су да живе на температури нижој од температуре замрзавања воде. Становали су у кућама, грејали се пламеном. Наши генетичари били су задовољни. Скретали су једино пажњу на чудну особину ових бића – склоност према борби. Сваки сусрет појединих група ових створења завршавао се сукобом у ком су појединци испољавали животињски нагон за убијањем и уништавањем свега пред собом. Код осталих врста, обухваћених експериментом, које су изумрле, није примећена ова особина. Већ тада је један од наших стручњака, др Аликл, поставио питање: какав може да буде даљи ток експеримента. Прекинуте су све генетске интервенције али ова врста се и даље муњевито развијала.

– Шта је тада предузео Главни Генетичар? – упитао је један од учесника у ком је говорник препознао Координатора интердисциплинарних испитивања.

– Молим вас да се стрпите... После дуже времена позвана је специјална комисија са задатком да испита ситуацију на планети Х-3 и да предлог за даљи поступак. Десила се, ипак, несрећа – васионски брод којим је летела цела комисија доживео је хаварију приликом слетања у којој су погинули сви чланови експедиције. Изгубили смо неколико уважених генетичара. Сигурно се сећате тог догађаја.

Од катастрофе до данас прошло је око 80 циклуса планете Х-3. Од тада смо је посетили безброј пута пажљиво пратећи догађаје на њој. Због наглог развоја технике становништво доживљава неконтролисане процесе. Осим тога, наталитет расте застрашујуће брзо. Од велике катастрофе код наших „мезимаца" долазило је два пута до сукоба који су захватили готово целу планету. Немам при руци тачне податке, али знам да је у оружаним сукобима било неколико десетина милиона жртава.

– Ужас! Зашто то сазнајемо тек сада?

– Је ли то наш генетички експеримент?

– Требало је интервенисати, нешто урадити! – викали су узбуђени учесници конференције.

– Мирно, колеге. Ваша негодовања неће ништа решити. Немојте да вас савладају емоције. Објективно сагледајте садашњу ситуацију. Од вас се тражи, и очекује, најразумније решење настале ситуације.

– Знају ли они за наше присуство? Да ли уопште знају за нас?

– Одговор је: и да и не. Наше присуство на планети приметили су само појединци. Проверили смо – нису сви свесни нашег постојања. Катастрофу наше летелице коју је видело више појединаца испитале су комисије Земљана и тумаче је као пад великог метеорита. Информације о контактима наших посетилаца са појединцима третирају као измишљотине.

– Да ли је покушано да се успостави контакт са њима? – питали су неки.

– Зависи шта подразумевате под „контактом". Споразум са свим становништвом није могућ, једноставно – нису сви на истом нивоу. Неке групе су врло цивилизоване, друге живе као пре неколико хиљада циклуса. Међусобно се споразумевају на прилично примитиван и за нас тешко схватљив начин.

– Молим вас да ми дозволите да довршим реферат и представим тренутну ситуацију – прекинуо је питања председавајући.

– Хоћу да вам опишем методе посматрања житеља планете Х-3. На монитору пратите једну од њих. На неким комуникационим трасама кочимо њихова возила помоћу поља снаге. Видите те четвртасте металне објекте – у њима се возе појединачно или у малим групицама – па након кочења возила испитујемо појединце телематички. То траје веома кратко и они нису свесни тога, а ми добијамо важне податке.

Интересантан је и директан контакт, један од њих видећете на екрану. Он није карактеристичан – јер испитаник је био неуобичајено миран и послушан, углавном су агресивни.

На екрану се видела шума – четвороножна животиња вукла је уским путем сандук на точковима. Поред ње ишао је Земљанин. Два испитивача скочила су на сандук и покушала да се споразумеју с њим. Земљанин је задржао животињу. Након кратког разговора тројка је преко платформе ушла у свемирски брод. Сад се на екрану видела унутрашњост брода. Испитаник се понашао мирно, скинуо је чак и одећу да омогући испитивање свог организма. На крају је напустио брод и мирно отишао својим путем. Има и таквих, иако су у сваком моменту спремни да се узајамно убијају. Направили су толике залихе материјала за уништавање да у једном потезу могу да разнесу целу планету.

Успели смо, генетски, да од њих направимо бића активна према животној средини у којој живе, а ова особина прерасла је у бруталност према природи. У последње време загађују ваздух, реке и мора до тог степена да је угрожена природна биолошка равнотежа – почели су да угрожавају сопствено постојање. А знате ли шта је најгоре? Њих је четири милијарде! Због тога немамо реалне могућности да утичемо на ток догађаја, као што смо то раније могли.

Стали смо беспомоћно пред појавама до којих смо сами довели а нисмо предвидели могућност да ће оне попримити тако погрешан ток...

То би било све. Чекам ваш суд и ваше предлоге.

Зелена, једноока лица учесника конференције била су забринута. У сали је владала злокобна тишина.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

аутор ВеМак	КОЈИ НЕКОГА УПРОПАСТИ, УНЕСРЕЋИ	ИМАТИ ЗНАЧЕЊЕ	ИГРА У 2/4 ТАКТУ СА КУБЕ	ТАЧАН, БЕЗ ЗАОСТАТКА У РАДУ	ИТАЛИЈАНСКО ЖЕНСКО ИМЕ	СТАНОВНИЦИ АТИНЕ	ОНО ШТО ЈЕ ОКИЋЕНО КИТАМА
ИЗЛАЖЕЊЕ							
ЗАЧАТИ, КРЕПИТИ							
МАЛИ КАПУТ							
ОПЧИЊЕНОСТ, ОЧАРАНОСТ							
ТЕСТЕРА					АНТУН НАЛИС		
ЕГИПАТСКО БОЖАНСТВО СУНЦА					ЗНАК ЗА НИКАЛ / ПИЛОТИНА		
ГРАД У ФРАНЦУСКОЈ				ГЛАС ГУСКЕ / ВУЧНИ ДЕО ВОЗА			
„ИСТОК"		ПЕВАЧКИ ГЛАС / МАЛИ ТРУН				ПАЛЕСТИНСКИ ПОЛИТИЧАР ЈАСЕР	НАШ ШАХИСТ ПРЕДРАГ
„КИЛОТОНА"			ВРСТА ПТИЦЕ / ЛИЧНОСТ ИЗ „ТРИ МУСКЕТАРА"				
КЊИГА КОЈА ТУМАЧИ СНОВЕ	УГАО ФИЛМСКОГ СНИМАЊА						
ФИЛМ ДУШАНА ВУКОТИЋА							
АМЕРИЧКА ОПЕРСКА ПЕВАЧИЦА							
ЈЕДАН КРУГ У СПИРАЛИ							
УКРАСИТИ КИТАМА							
„ВОЛТ"		МУШКИ НАСЛЕДНИК / СУКОБ, БИТКА				ДАВАЊЕ РОБЕ ИЛИ НОВЦА НА ДУГ	
ЗНАК ЗА НОБЕЛИЈУМ			РЕКА У СИБИРУ / ЈЕДАН СПОРТ				ЗЛИ, РЂАВИ
РИБЉА ЈАЈА					ГРЧКО СЛОВО / ОЗЛЕДА		
ТЕЧНОСТ У ВЕНАМА И АРТЕРИЈАМА				ДЕО ЖИВОТИЊСКОГ ТЕЛА / УРЕДНОСТ			
ЗНАК ЗА РУТЕНИЈУМ	ВРСТА ЗАГОНЕТКЕ						
РАЊЕНА ОСОБА							
НАГРИЗАТИ, ЗАДАВАТИ БОЛ							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: бретела, Радомен, адитиви, никотин, Кот, она, О, ВА, ћурка, в, опортун, порција, Иран, е, ће, „Аида", Дитрих, милион, Ив, Ник, мостити, Остојић, ит, масе, ђ, Ра, Ен, Ири, А, о, Савалес, етатист.

1. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА

Ова књига подсећа на најдраматичније и најтрагичније догађаје са којима је човек морао да се суочи у овом веку – на најтеже светске несреће у којима су изгубили животе милиони људи. Одабрали смо неколико наслова из књиге „Највећа светска авионска несрећа – 582 мртва". „Мистериозно гушење свих путника у препуном возу". „Катастрофа цепелина Р101". „Смртоносни врели талас хара Америком". „Поплава уништава непроцењиво ренесансно благо". „Катастрофални пожар у суперлуксузном хотелу у Лас Вегасу". „Пропаст ТИТАНИКА" и још 100 других истинитих сторија које говоре о највећим светским несрећама двадесетог века

Књига која никога не оставља равнодушним. Чита се у једном даху.

2. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ПОГРЕШКЕ И ЗАБЛУДЕ

Сваки успех у историји човечанства пратила је понека грешка. на сваког генија дође по нека шепртља. Имена генијалаца су уклесана у споменицима. можда ће вас занимати шта је било са онима који су грешили. Познате су грешке које су измениле историју човечанства. заблуде које су коштале много новца. људских части и људских живота. Листа оних који су правили монументалне грешке је толико велика да јој нема краја. Ова књига доноси избор од 160 најневероватнијих прича о највећим светским погрешкама и заблудама

Из садржаја књиге одабрали смо следеће наслове „Пекар који је спалио Лондон". „Невеста која се венчала за кума". „Продао за само 10 фунти највећи светски рудник злата". „40 година са грипом у кревету". „Возач желео да уштеди на путарини – биланс 170 мртвих". „Фијаско Олимпијаде у Монтреалу 1976 године – укупан дефицит билион долара". "Покушала самоубиство – убила мужа". „Проклетство фараона". „Човеколики мајмун направио археологе мајмунима". „Марсовци слетели на Земљу". „Ухваћено чудовиште из Лох Неса". „Мафија братство страха" итд

Књиге су луксузно опремљене и штампане у најмодернијој офсет техници. на најфинијем папиру. Тврд повез са пластифицираним корицама у колору. Свака књига има по 200 страница формата 21 × 15 цм. латиница. са преко 60 аутентичних фотографија и илустрација

РАСПИСУЈЕМО ПРЕТПЛАТУ НА КЊИГЕ

1 НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА
2 НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ПОГРЕШКЕ И ЗАБЛУДЕ

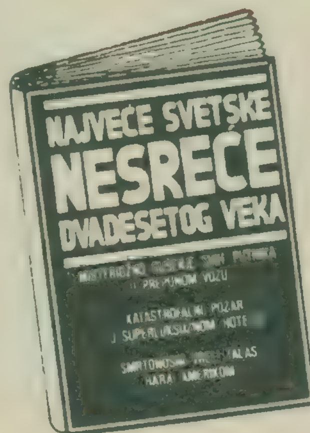
Нудимо вам три могућности за куповину књига путем претплате:

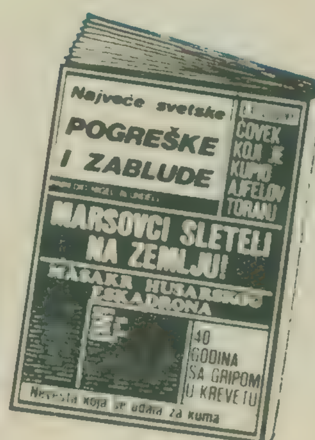
I варијанта:
Ако одлучите да купите једну (било коју) књигу цена је 600 – динара

II варијанта:
Ако се претплатите на обе књиге цена је 500 – дин по књизи (укупно 1 000 – динара за обе књиге)

III варијанта:
Уколико одлучите да се претплатите на обе књиге а истовремено изјавите да желите купити и преосталих 8 књига из библиотеке „ДРУГА СТРАНА СВЕТА" – у том случају добићете их по најнижој могућој цени од 450 – динара. тј 900 – динара за обе књиге. Наравно свaку од 8 књига добијаћете и плаћати оним редом како буду излазиле из штампе – крајем 1984 и почетком 1985 године – и свака ће коштати по 450 – динара

За све три варијанте **претплатна цена важи само до 30. јуна 1984 год.** Књиге излазе из штампе крајем августа 1984 године и после тог рока продајна цена ће износити 800 – динара по једној књизи

У припреми су и остала издања из библиотеке „ДРУГА СТРАНА СВЕТА". Ових 8 књига излази из штампе крајем 1984 и почетком 1985 године

3. **НАЈЗЛОГЛАСНИЈЕ СВЕТСКЕ УБИЦЕ**
4. **НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ВАРАЛИЦЕ И ЛОПОВИ**
5. **НАЈВЕЋИ СВЕТСКИ ЕКСЦЕНТРИЦИ И ОСОБЕЊАЦИ**
6. **НАЈФАНТАСТИЧНИЈЕ СВЕТСКЕ НАКАЗЕ**
7. **НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ МИСТЕРИЈЕ**
8. **Н.Л.О. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ МИСТЕРИЈЕ ЛЕТЕЋИХ ТАЊИРА**
9. **НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ САБЛАСТИ И ДУХОВИ**
10. **ЧУДНО АЛИ ИСТИНИТО – Најневероватнији новински чланци из целог света**

Купци комплетне библиотеке „ДРУГА СТРАНА СВЕТА" (свих 10 књига) добијају на поклон украсну кутију за ове књиге. Кутија је израђена у боји и на њој је утиснут заштитни знак едиције

*Поштовани читаоци, љубитељи добре и узбудљиве књиге. Представљамо вам прве две књиге из билиотеке **„ДРУГА СТРАНА СВЕТА"**. То су*
1. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА
2. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ПОГРЕШКЕ И ЗАБЛУДЕ
Књиге су превод са оригиналних енглеских издања. Пружа вам се могућност да их имате у својој библиотеци под врло повољним условима – одмах након њиховог изванредног успеха код читалаца у Великој Британији. Америци и Аустралији

ПРЕТПЛАТНИЧКИ КУПОН Политикин забавник 1

НАРУЏБЕНИЦА

Овим се претплаћујем на књиге | комада

1 **НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА** ______
2. **НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ПОГРЕШКЕ И ЗАБЛУДЕ** ______

Одабрао-ла сам варијанту I II III (заокружити одабрану варијанту). Књиге можете наручити и телефоном 67-940 (034).

____
(име и презиме)

____
(поштански број и место)

____
(улица и број)

Наручите на адресу:
„ДРУГА СТРАНА СВЕТА", 34000 КРАГУЈЕВАЦ, Поле Рибара 8.

НАПОМЕНА Претплата је пуноважна тек по пријему уплате. Попуните претплатнички купон и пошаљите нам. а ми ћемо вам послати наше уплатнице. Одмах по изласку књига из штампе послаћемо их на вашу адресу

75 ГОДИНА
ТРАДИЦИЈЕ
КВАЛИТЕТА

СВАКОГ МЕСЕЦА 10 + 990 НАГРАДА ЗА ЧЛАНОВЕ PEZ КЛУБА

Награде у јуну су:

10 суперналрада — УНИВЕРЗАЛНА ИГРА
990 фигурица PEZ

Награђене бројеве PEZ чланских карата објавићемо у ЗАБАВНИКУ.

ПОСТАНИ И ТИ ЧЛАН!

Пошаљи 5 омота бомбона PEZ и попуњен купон на адресу:

PEZ КЛУБ, 61110 ЉУБЉАНА, П. П. 38

Купон испуни (штампаним словима) исеци и налепи на дописницу

Презиме и име

Улица и кућни број

Место становања

поштански број | ком. | Датум рођења

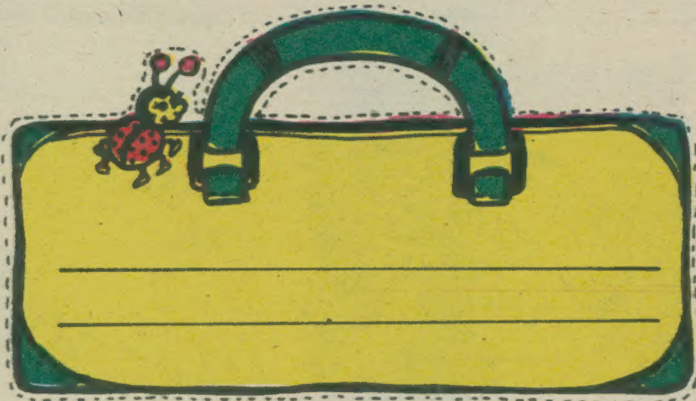

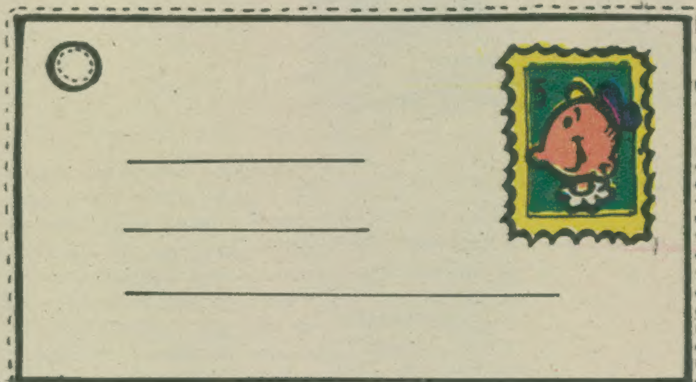
СРЕЋАН ПУТ!

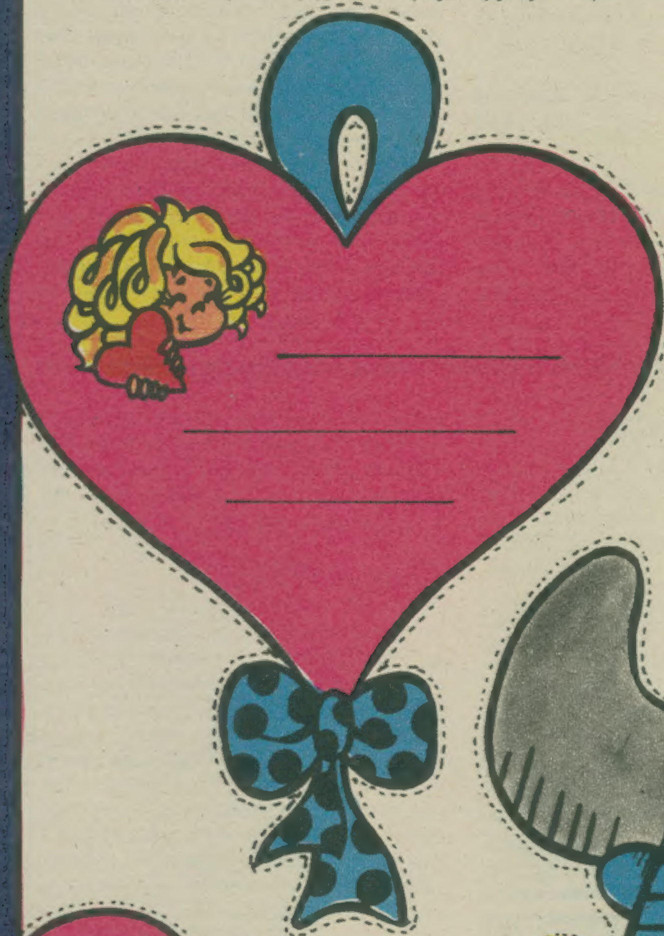
Кад кренете на летовање, потребне су вам, између осталог, и картице са вашим именом и адресом које ћете закачити за торбе и кофере – ако се изгубе, поштени налазач знаће коме да их врати. Путујте у знаку „Забавника" па налепнице за пртљаг налепите на картон, исеците и испишите своје име и адресу.

Провуците канап или пантљику кроз петљу на срцу, ручку торбе и кружићу на писму, па завежите за дршку торбе или кофера. Можете да искористите пластичне кесице у којима стоји декларација о материјалу и одржавању неког одевног предмета који сте купили. Ставите налепнице у те кесице јер тако ћете добро да их заштитите од воде, прљања, цепања...

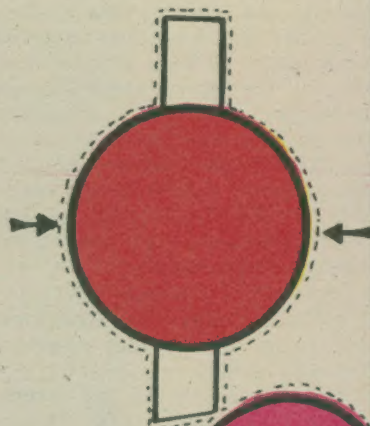
Осим налепница можете да направите и штитник за очи са Хогаровим ликом који ће вас лепо штитити од сунца. Штитник налепите на картон, али пажљиво тако да цела површина папира буде залепљена. Кроз рупице на штитнику провуцителастиш одговарајуће дужине па вежите дупли чвор тако да се не извуче. Можете да га носите овако, какав је на слици, али Хогару можете да додате и нос – то је црвени круг са закачаљкама. По тачкицама на Хогаровом носу изрежите жилетом, провуците кроз прорезе закачаљке носа и залепите их са унутрашње стране (црт. 1). Кад је нос постављен, притисните га тако да попречни крајеви носа налегну на лице. Због оваквог обликовања нос мора да буде мекан, па га немојте лепити на картон – можете евентуално да га залепите на папир.

ЈА САМ ХОГАР СТРАШНИ

БЕОГРАД *** 11001 МАКЕДОНСКА 29

МАЛА ПОШТА П.ФАХ 124

Писмо недеље

ПРВО ТОНЕ, ПА ПЛИВА

Одговори ми зашто свеже јаје тоне у води, а покварено плива и колико јаје може да стоји, а да се не поквари?

МАРИЈА
Панчево

Свеже јаје тоне у води јер је теже од ње. Међутим, када се поквари, долази до промене хемијског састава беланцета и жуманцета, до стварања гасова који пролазе кроз љуску, јаје постаје лакше и плива по води.

Ово заиста јесте један од метода да се провери свежина јајета, али поред тога што мора да буде свеже, важно је да буде и чисто. Оно не сме бити умазано кокошјим изметом или неком другом прљавштином како кроз порозну љуску не би пролазиле разне клице. Исто тако, прљаво јаје не сме да се пере јер се тако скида танак заштитни слој. Корисно је знати да и најбоље јаје за јело није оно које је тек снето. Боље је оно које је одстајало 12–24 часа како би кроз љуску изветрио гас који свако свеже јаје садржи.

Ако се правилно чува, а то значи на температури од 8–18 степени, најбоље на вратима фрижидера и то у усправном положају са ширим делом окренутим на доле, јаје може да одржи свежину три до четири недеље.

НЕБУ ПОД ОБЛАКЕ

Који је највећи солитер на свету, где се налази и колико има спратова?

ДРАГАН
Ђурђин

Највећи солитер на свету је такозвани „Сирс тауер". Налази се у Чикагу, има 110 спратова, висок је 443,47 метара, а заједно са две телевизијске антене достиже 475 метара. У њему су смештене канцеларије неколико америчких фирми. Овај солитер може да прими 16.500 људи укључујући ту и седам хиљада особа запослених у фирми „Сирс". Зграда има 103 лифта заједно са 14 специјалних покретних платформи.

Највиша стамбена зграда је „Лејк поинт тауер" са 70 спратова, висока је 197 метара, подигнута такође у Чикагу.

Као што си могао прочитати у „Забавнику" број 1689, градски оци Чикага намеравају да у скорој будућности почну са изградњом солитера који би требало да има чак 210 спратова, а био би висок 750 метара.

Овог пута твоје питање, како видиш, неће одлетети у кош. Не сећамо се какво ти је прво било, али треба да знаш да од стотине писама која недељно стижу у нашу редакцију ми никако не можемо на сва да одговоримо. У „Малој пошти" појављују се само она која су занимљива углавном за све читаоце, а водимо рачуна и да се питања не понављају.

ЛЕТИ И ПЕВА

Драги Забавниче,
Поставићу ти опет једно питање (прво ми је како видим одлетјело у кош). Јако волим животиње и занима ме зашто птице пјевају. Реци ми још и да ли пјевају само кад стоје на грани или то чине и у лету?

БАНЕ
Дубровник

Ево сада одговора: птице певају јер је то начин њиховог споразумевања. Оне, на пример, понекад песмом желе да саопште другим птицама да треба да се удаље са њихове територије, или да их обавесте да су пронашле храну па их позивају да је заједно поделе. Мужјак својом песмом жели да привуче женку.

Заиста је мало познато да већина птица не пева док лети, већ само кад мирује, било на грани или земљи, а свега дванаестак врста чини то и када лети. Међу њима најпознатија је шева која се, да би певала, диже усправно у висине, заустави се на тренутак „отцвркуће" своју мелодију и онда поново слети. Кос такође понекад пева док лети од једне гране до друге, а то исто чине ластавице и чиопе или пиштаре.

И БЕЛИ И ЖУЋКАСТИ

После дугог времена одлучила сам да ти се јавим. Све моје другарице имају беле зубе, а моји су жути и то ми доста смета. Да ли можеш да ми помогнеш.

МИРОСЛАВА
Краљево

На жалост, не можемо да ти помогнемо јер не постоји начин да зуби побеле. Али, да знаш, природна боја зуба и није сасвим бела већ иде од беличасте до сивкасто-беле или жућкасте што значи да се код твојих зуба највероватније не ради ни о каквој болести већ су једноставно такви какви су. Жута боја зуба може да буде последица узимања неких лекова (антибиотика, на пример) али и да је то твој случај, опет нема помоћи. Једини начин да такви зуби постану бели јесте да се уграде навлаке, али то се деци не ради. Значи, мораћеш да сачекаш док не порастеш. Засад ти само преостаје да их редовно переш и одлазиш зубару. Постоји, ипак, један „народни лек": једном недељно пери зубе содом бикарбоном тако што ћеш у њу умочити суву четкицу. Ово ради редовно.

ЗЕЛЕНЕ БРИГАДЕ

Драга редакцијо,
Желео бих да знам како се постаје горан.

СЛАВКО МИЛОВАНОВИЋ
Кожарска 78
26000 Панчево

Вероватно у твојој школи постоји бригада горана. Најбоље је да питаш учитеља или неког наставника. Они ће ти помоћи да се и ти придружиш горанима у сређивању школског дворишта, озелењавању паркова, пошумљавању или неким другим корисним и лепим акцијама. Ако такав одред ипак не постоји, најбоље ће бити да се обратиш Општинској конференцији „Покрета горана" твог града која се налази у Улици Ђуре Ђаковића број 10. Можеш да потражиш друга Зуза Јанку који ће ти објаснити све што те занима.

САДА ЈЕ ВРЕМЕ

Молим те да објавиш ово моје писмо. Наиме, ја веома волим коње. Била бих срећна кад бих могла имати једног, али о томе могу само да маштам. Ипак, нашла сам рјешење и одлучила сам да се упишем у јахачки клуб. Молим те да ми одговориш да ли се са десет година могу почети бавити јахањем, где се такав клуб налази у Загребу, какви су увјети уписа и колика је мјесечна чланарина?

КРИСТИНА ПОЦА
Пелцова7
41000 Загреб
Дубрава

Коњички клуб, односно Коњичко друштво „Загреб" налази се у Бродарићевој улици број 5. Понедељком нема никога у клубу али зато тамо можеш отићи сваког другог дана по подне. Слободно потражи тренера Драшка Драшковића који ће ти рећи све што те занима о коњима и јахању. Ми можемо да ти кажемо само то да су нам у клубу казали да су управо твоје године најбоље за почетак бављења овим спортом, мада ту заправо не постоје никаква ограничења. Активни чланови овог клуба су и млади и стари. Месечна чланарина је 300 динара. Највероватније је да ћеш прво морати да завршиш тромесечну школу јахања, а после, видећеш и сама. Можеш се овим спортом бавити само рекреације ради, а можеш постати и такмичар.

ГУТЉАЈ ПО ГУТЉАЈ

Пишем ти други пут и надам се да с мојим писмом нећеш тренирати кошарку. Наиме, недавно сам почела да се бавим сакупљањем љековитог биља. Ствар-

но не знам зашто бих све те чајеве куповала у апотеци кад их и сама могу справити. За сада ме интересује како мајчина душица треба да се суши, како се од ње спрема чај и за што се користи.

ИВА БЛАЖИНА
Ријека

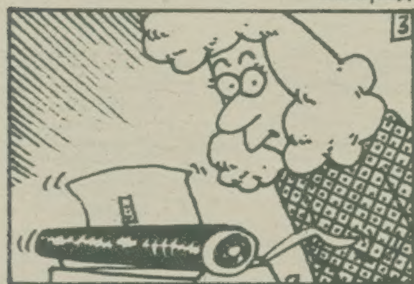
Пошто ћеш сама бирати мајчину душицу која се зове још и тимијан, а латинско име јој је Thymus прво треба да знаш да се користи само њен надземни део, то јест лист, цвет и гранчица. Најбоље ћеш их осушити распрострте на хартији на неком месту где има мало промаје, али никако на сунцу. Тек када цветови и листићи буду потпуно суви, од мајчине душице можеш направити чај и то тако што ћеш једну супену кашику прелити шољом кључале воде. Пошто чај одстоји пола сата, спреман је за употребу. Треба да се пије полако, на гутљаје, два до три пута дневно и то код упале грла, бронхитиса, нервозе стомака, када су у питању неки цревни поремећаји (пролив, запаљење дебелог црева). Такође, ако се ради о инфекцијама горњих дисајних путева могу се примењивати инхалације.

Мајчина душица се користи и као зачин. Кажу да парадајз чорба или сос имају лепши укус ако у њих ставимо неколико листића ове биљке.

ЗДЕСНА НАЛЕВО

Пре извесног времена ископала сам негде у кући књигу за учење дактилографије и одмах сам се „бацила" на посао. Могу рећи да прилично добро напредујем, али то сада није толико важно. Хоћу сасвим нешто друго, наиме пало ми је на памет да те питам: постоји ли писаћа машина за арапски језик.

СЛАВИЦА
Београд

Писаћа машина за арапски постоји. Изгледа исто као она латинична или ћирилична и има чак и исти број типки. У горњем реду су знакови за бројеве, а у три доња знакови за слова као на пример за 28 консонаната, три мека вокала, знакови за удвајање итд. Пошто се иста слова у арапском различито пишу, зависно од тога да ли стоје на почетку, у средини или на крају речи, на типкама се налазе по два знака за исто слово. Они су могли да се распореде на исти број типки као и код ових наших машина захваљујући само томе што у арапском нема малих и великих слова. И наравно, на овој машини ваљак се креће обрнуто, јер се у арапском, као што сигурно знаш, пише здесна налево.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Главни и одговорни уредник
Раде Шошкић

Одговорни уредник
Вера Смиљанић

Ликовно-графички уредник
Соња Јашовић

Издавачки савет

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић, (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Данко Полић, Светлана Ивановић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

Секретаријат:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић, Даринка Тодоровић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 40,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 440,00 динара, полугодишња 880,00 динара, годишња 1.760,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 880,00 динара, полугодишња 1.760,00 динара, годишња 3.520,00 динара.

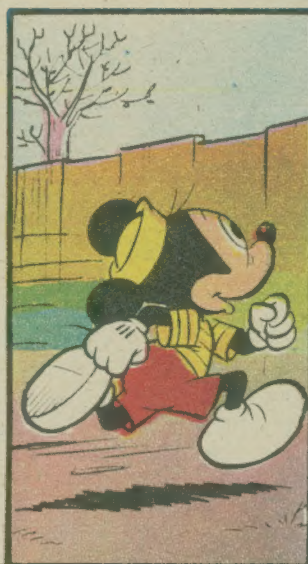
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

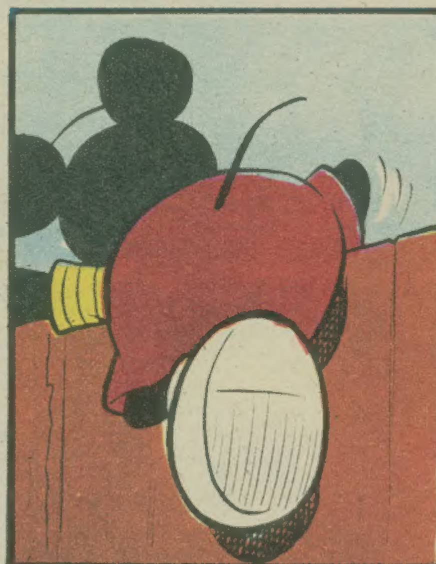
ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ
ГОДИШЊА:

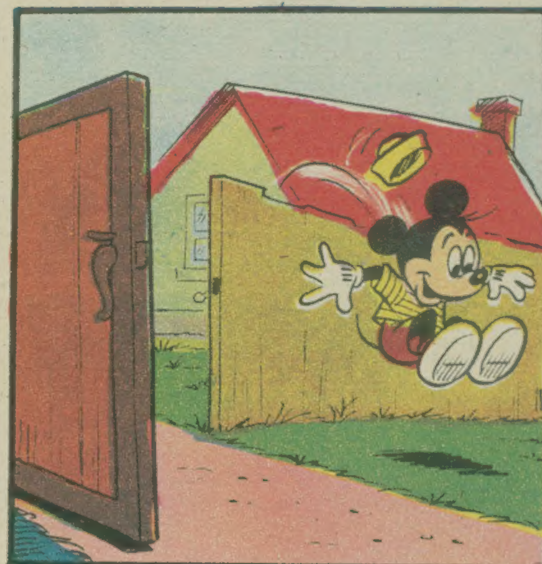
САД	$ 29.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 76.–
ШВЕДСКА	Шкр. 225.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 231.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 61.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

WALT DISNEY
МИКИ

ЗАИСТА МИ ЈЕ НЕКАД ЖАО ПЛУТОНА... ЖИВИ ТАКО УСАМЉЕНО... СТРАШНО!
З
УТОН

АЛИ, ЈА ЋУ МУ ПОМОЋИ!

ШТА МИСЛИШ, УЈКА МИКИ, ДА КУПИМО ЈЕДНУ ПУДЛИЦУ!
МА ИДИ, МОЛИМ ТЕ...

А ШТА КАЖЕШ ЗА НЕКУ ЈАДНУ, НАПУШТЕНУ КУЦУ?
ТАМАН ПОСЛА!

А ШТА КАЖЕШ ЗА ВУЧЈАКА? ТЕЧА БОРА ПОКЛАЊА СВОГ...
МИЋО, НЕ ЗАБОРАВИ ДА МИ **ВЕЋ** ИМАМО ПСА!

ХМ... А АКО БИХ И ПОЖЕЛЕО ЈОШ НЕКУ ЖИВУЉКУ...

...УЗЕО БИХ ЈЕДНУ ОД БЕЛКИНИХ МАЧКИЦА! ЕВО, БАШ ЈУЧЕ...
2-19

ЋУТИ, ПЛУТОНЕ! ЖИВЕТИ КАО САМОТЊАК И НИЈЕ ТАКО ЛОШЕ! МОЖЕ БИТИ И ГОРЕ...
?
ПЛУ